

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 26 korona.
 Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSREK:
 Gősszobor peitit sor egyszer 20 fillé,
 másoknál következéskor 16 fillé.

Rövidítés peitit sorra 40 fillé.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, december 28.

Ma számunk főbb közleményei:

- Apponyit újra jelölik a közjogi tanszékre.
- Viszálykodás az aradi munkásbiztosító pénztárnál.
- Halálos baleset Figus főszámvevő házában.
- A Benold-gyár tőkeemelése.
- Az agyonlőtt urilasszony.
- Színész nő volt...
- Látogatás Ujházi Ede Ideáljánál.
- Összeülnek a delegációk.
- Tarkaságok.

Gróf, mint községi bíró.

Arad, december 27.

Duzzadt karácsonyi ujságok egybehordott érdekességei, az ünnepi alkalomra tartott és véletlenül jött szenzációi között nem tudott eléggé érvényesülni egy rendkívül figyelemre méltó kis hír. Egy vas megyei község — Vörösvár a neve — bírójává választott egy grófot, Erdődy Tamást, aki a megtisztelő hivatalt elfogadta és az esküt a paraszti sorban levő választók előtt mindjárt le is tette.

Ez a választás nem a demokrácia ügyére nézve érdekes. Nem az a fontos, hogy a vörösváriak meghajoltak a grófi méltóság előtt és hogy olyan hivatáskörbe is bevonták a főurat, amelyben eddig a legalsóbb társadalmi fok és az irni-olvasni tudás elegendő képesítés volt. Az se ünnepegni való alkalom, hogy a községi bírói székbe — tudunkkal először — gróf ül és hogy ezzel egy sereg ismeretlen nevű, többnyire paraszt ember kolle-

gájának tekintheti és szólíthatja az Erdődyek egyikét.

Bennünket különösen azért kapcsol az érdeklődés ehhez a tőlünk messze történt eseményhez, mert föl-elevenít egy problémát, amelyről körülbelül tízennégy esztendeje volt szó. Akkor történt, hogy Aradvármegye egy tanult, ambiciózus fiatal birtokosát, az azóta meghalt Boksán Szever dr.-t Kurtieson megválasztották községi bíróvá. Az „uri bíró“ akkoriban nagy föltűnést keltett és első ízben irányította a figyelmet arra a gondolatra, hogy az intelligenciának a község közigazgatásában szerepet, irányítást és munkát kell vállalnia, hogy a községi bíró tiszte ne csupán egy-egy gazdember tartalom nélküli megtiszteltetése, egy-két éves pünkösdi királysága legyen, hanem olyan tér, amelyen a falu haladása, vagyonosodása és civilizálódása érdekében az ambíció és a hozzáértés komoly eredményeket érhet el. Az ilyen bíró se bábja, se pedig kerékkötője a községi jegyzőnek, hanem munkatársa és befolyást adó segítése, akivel a komoly célok elérésében együtt haladhatnak.

Az „uri“ bíró csak néhány évig viselte, egyébként lelkes ambícióval, a tisztséget; azután a vármegye közigazgatásához ment s mintegy ellentétkép, szolgabíró lett. Ezzel mintha a problema is elintéződött, megbukott volna és megpecsételődött volna az a tanuság, hogy minden a régiben ma-

radjon, a községi bíró tiszte pedig paraszthivatal legyen. Nem is lenne abból a szempontból kifogás ez ellen, hogy a falu népe a maga véréből való, magaszőrü embert tegyen a község kis republikájának élére. A tapasztalat azonban sokszor mutatja, hogy az ilyenek, vagy tehetetlenül és tudatlanul gyöngék, vagy pedig oktalanul és erőszakosan döllyfősek szoktak lenni és csak ritkán van érzékük a kultúra és fejlődés igényeivel szemben, amelyek kielégítése „pénzbe kerül“ és ennél fogva káros.

Most egy grófnak, mi több: egy Erdődynek községi bíróvá történt installálása teszi aktuálissá a nálunk is elfelejtett ideát. Lehet, hogy a gróftól csakugyan főuri szeszély és a vörösváriak részéről pusztá hízalgó hódolat ez a dolog, de azért mégis arra az igazságra mutat, hogy a községek jövője érdekében mindazoknak, akiket a községben tudásuk, befolyásuk és hatalmuk a többiek fölé emelnek, azok ezt a fensőbbiséget a község érdekében, a község első hivatalában érvényesítsék és hasznosítsák. Eddig az ilyen befolyást és hatalmat többnyire a képviselői mandátum elérésére aknázták ki. A honatyai állás mindenesetre zajosabb és tetszetősebb, mint a községi bíróé. De az is igaz, hogy egy bíró, aki a maga faluját minden eszközzel a jólét és kultúra magas fokára emeli, nagyobb szolgálatot tesz a hazának,

A kalóz.

Írta: Herczeg Ferenc.

As egész társaság a fátylós, lampionos csónakokra szállott, aztán zeneszóval, vidám szíval mellett evezett ki az alkonyba borult tóra.

Eből egy fehérvitorlás bárka, amely méltóságteljesen és nesztelenül azelle a habokat, mint a fantasztikus hattyu, mögötte a csónakok, életvesztők egész raja. A fürdőház verandájáról tekintve: egy muzsikáló, tüzes pikelyű szörnyeteg, amely szeszélyesen kigyózik parthosszat.

Nesztor ur kis gőzöse, a Meluzina, még ott vesztegelt a révben. Benzinmotorra hirtelen megragadta a szolgálatot. A gép mérgesen sisetgett, a gépész fejét vakarta. Nesztor ur, akinek tömzsi termetén aranyrojtos admirális egyenruhaféle feszült, lábával dobbantott, vendégei pedig, Zsoltárné és Olga leánya, ideges türelmetlenséggel mozgatták legyezőjüket...

E pillanatban egy károsu szandolin siklott a Meluzina mellé. Orrán nagy, piros lampion világított, hosszú két evezőjét egy szélesvállu fiatalember forgatta.

— Ha úgy tetszik, hölgyeim, följánalom csónakomat, — van két üléssem.

— Óh, lám, Horváth, — mondta a leány. — De mi lesz Nesztor urral?

— Ha megindul a gőzös, utánunk jöhet, önök meg átszállanak a Meluziná-ra.

A leány egy kérdő pillantást vetett anyjára, Zsoltárné ijedten csapta össze legyezőjét. De hogy ül ő abba a libegő alkotmányba! Inkább várjanak még...

A benzinmotoru Meluzina egy fülhasító fűtést hallatott, hanem azért csak nem mozdult helyéből.

— A csavarban van a baj! — kiáltotta Nesztor ur diadalmasan.

Horváth a csónakjában levő ülésre mutatott.

— Tetszik?

Odakinn, a tavon, elhallgatott a zene, egy lágyan remegő férfihang kezdett énekelni...

— Ledovszky, az opera baritonja! — mondta a leány.

Jóformán maga sem tudta, hogy mit tesz, mikor már fennállott a gőzös párkányán, aztán Horváth izmos kezére támaszkodva, könnyen, mint egy madár, szökött le az ingó szandolinba...

— Olga! Olga kisasszony! — kiáltották Zsoltárné és Nesztor egysere.

Horváth pedig rekifeküdt az evezőknek és hatalmas csapásokkal lödította előre könnyű járművét.

A leány, mintha már sajnálta volna, amit tett.

— Vigyen a vitorláshoz, kérem, ott van Lidi néném.

A piros lampionos szandolin jó ideig sarkában volt a kis hajórajnak, aztán egyszerre,

sebes ívben, irányt változtatott, gyorsan futva a tó közepe felé a vak éjje.

— Nem jól magyunk, — hová viss? — kérdezte a leány megszeppenve.

— Meglássa...

Horváth fölemelte evezőjét és egy jókora csapást mért a piros lampionra. Az izzó tűzlabda susterregva merült a vízbe. Sötétben maradtak.

— Horváth, mit akar?

— Most már enyém vagy, kis boszorkány...

A leány felszökött helyéről.

— Megbolondult?

— M-g kérdi, elég soká bolondított...

Vagy két évvel ezelőtt történt, hogy Horváth eljegyezte magának Zoltár Olgát.

A dolgot a szülők igazították el, jóformán a gyermekok tudta nélkül. Az öreg Zsoltárnak szüksége volt egy jövevő vőre. A pénznek bőviben volt: gabonával, házhelyekkel, katonai szállításokkal és vicinális vasutakkal tömte tele magát gyűjtött, hanem arra, hogy jó hírnévre tegyen szert, már nem akadt ideje.

Az öreg Horváthtal meg másképp állott a dolog. Nagynevű ember volt, egyetemi tanár, akadémikus, főrendiházi tag, meg sok más egyéb. — Ifju kora óta minden idejét arra fordította, hogy rendjelgyűjteményét szaporítsa: volt is vagy két frakkra valója, kezdve a portugáli merványtő kereszttől egészen a perzsa oroszán csillagig. Ily körülmények közt

mint az a képviselő, aki szalma cséplő beszédeivel felcseréli a parlament idejét.

Érdekes az is, hogy a mikor az a réteg, amelyből eddig a községi bírók kerültek ki: a parasztság egyre nagyobb erővel igyekszik a parlamentbe és ott néhány helyet tudott is szerezni, a grófok és velük talán az intelligencia a községi közélet élére mennek. Érdeklődéssel várjuk az utóbbiak működését; hisszük, hogy az szebb, üdvösebb és rokonszenvesebb lesz, mint legalább eddig, a paraszt képviselőké az országgyűlésben.

Apponyit újra jelölik a közjogi tanszékre.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, december 27.

Apponyi egyetemi tanársága körül még mindig torlódnak a hullámok. Az intőző körök idegesen húzódnak a budapesti egyetem közjogi katedrájának betöltéséről, mert a tanári kar ragaszkodott a maga jelöltjéhez. Zichy János kultuszminiszter egyesíteni kívánta a közjogi tanszékét a közigazgatásával. Ez alapon kimondták, hogy Apponyi nem közigazgatási tekintély, csak közjogász, de nem közigazgató és kihirdették a nyilvános pályázatot.

A pályázat határideje nemrég lejárt. A közjogi és közigazgatási tanszékre nem kevesebb, mint tizennyolc pályázat érkezett. A pályázók egész kocsiderékra való könyvet, ujságot mellékeltek. Mérlagre téve a pályázatot, hétszáz kiló az eredmény.annyit nyomnak az írással és nyomtatással teleszántott papirosok. Az egyik pályázó Dolencz Gyula ügyvéd harminc évre visszamenőleg összegyűjtötte és kérvényéhez mellékelte azokat az ujságokat, amelyekbe közjogi cikkeket írt. Pályáztak még a többek közt: Joó László kecskeméti jogakadémiai igazgató, Jekkel András brassói alispán, Ferdinándy Béla dr. miniszteri osztálytanácsos, a közjog rendkívüli tanára, Horváth János dr. egyetemi magántanár, az igazságügyminisztériumba beosztott ügyész. A többi pályázó részben ügy-

véd és magántanár, részben bíró és jogakadémiai tanár.

Az egyetem jogi fakultása a pályázatok elbírálásával és véleményes jelentésével a kar egyik kiváló professzorát bízta meg. A mázsás iratok tanulmányozása természetesen hosszabb ideig fog tartani. Körülbelül tavasz elején terjesztheti elő a referens megokolt jelentését, amelynek alapján azután a kar dönteni fog. Biztos értesülés szerint a fakultás valamennyi pályázat mellőzésével — újra Apponyi Albert grófot fogja jelölni. Ez lesz a közjogi katedra második szenzációja. A fakultás ragaszkodik a világhírű államférfihoz, aki számtalanszor megmutatta már, hogy nemcsak szónokolni, hanem köpenyegyet forgatni is kitűnően tud.

Viszálykodás az aradi munkásbiztosító pénztárnál.

(Az elmozdított elnök.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 27.

Az aradi munkásbiztosító pénztár vezetésében beállott bonyodalmak a mai napon újabb fordulóhoz jutottak. Az Állami Munkásbiztosítási Hivatal ugyanis ma táviratban arról értesítette a pénztárt, hogy most már végleges érvénnyel megerősítette azt a rendeletét, amely szerint Varga Ferenc kerületi pénztári elnök és Mautner Márkus semmiféle tisztséget nem viselhetnek az aradi kerületi pénztárnál, mert bejelentésük annak idején nem a megfelelő módon történt.

Régóta húzódo és szövevényes ügyben történt ez a döntés, amely korántsem jelenti azt, hogy a pénztárnál most csend és béke van. Az előzmények ismeretesek már. Varga Ferencet és Mautner Márkust annak idején, a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával az aradi szociáldemokrata párt jelentette be, mint betegpénztári tagokat a kerületi pénztárnál. Varga ugyanis a választási kampány alatt nem volt ipari alkalmazásban és ezért a szociálista párt szervezet párttitkári minőségben jelentette őt be a betegsegélyező pénztárnál. A

pénztári választásoknál Varga Ferencet az igazgatóságba választották meg s az igazgatóság alakuló ülésén a többség bizalmából a kerületi pénztár elnöke lett.

Hamarosan kiderítették azután, hogy Varga nem lehet a pénztár elnöke, mert igazság szerint nem is tagja a pénztárnak. A szociáldemokrata párt ugyanis nem tartozik azok közé a szervezetek, testületek, egyletek vagy cégek közé, amelyeket a munkásbiztosítási törvény kötelez alkalmazottáknak a pénztárba beiktatására. A választást ezen az alapon megfellebbezték és bárha az Országos Pénztár is exponálta magát Varga érdekében, az Állami Munkásbiztosító hivatal mégis úgy döntött, hogy a fellebbezőknek van igazuk. Az Állami Hivatal rendeletében megsemmisítette Varga Ferencnek az aradi kerületi pénztár elnökévé történt megválasztását és egyúttal nemcsak Vargát, hanem a hasonló módon bejelentett és igazgatósági taggá választott Mautner Márkust is mindennemű pénztári tisztségtől megfosztotta.

Az Állami Hivatal döntését az érdekeltek minden módon megtámadták. Az aradi kerületi pénztár az Országos Pénztár közbe lépését kérte, Varga pedig a kereskedelmi miniszternél keresett orvoslást a szerinte sérelmes rendelet ellen. Egyúttal pedig az Állami Munkásbiztosítási Hivatalt is megkeresték és újabb adatokkal arról igyekeztek meggyőzni, hogy rendelete helytelen nézeteken alapult. Mialatt ez a küzdelem tartott az Állami Hivatal és az aradi pénztár között, az alatt magában a kerületi pénztárban is egyenlenség tört ki Varga Ferenc, a mindmáig meg nem erősített elnök és az ügyvezető-igazgató között.

A helyzet már annyira kiélezedett, hogy valamilyen formában döntésnek kellett bekövetkeznie. Az aradi pénztár e tárgyban ma este tüzött ki újból igazgatósági ülést — miután két előző ülést, amelyen ezt a kérdést akarták megvitatni, — különböző okokból elhalasztották. A mai rendkívül fontos igazgatósági ülésre az Országos Pénztár részéről is Aradra jött Groszmann Miksa igazgató és Tóth Kálmán titkár. A pénztár tagjai nagy izgatottsággal várták a határozatokat, amelyekből ezúttal sem lett semmi — egyelőre.

Még az ülés megnyitása előtt megérkezett

nem csodálható, ha nem ért rá vagyont gyűjteni.

Egész Budapest rendjén való dolognak találta, hogy ez a két emberfia összeházasodjék, sőt a jegyeseknek sem volt kifogásuk egymás ellen. A vőlegény már tulesett ama bizonyos viharos szenvedélyen, amely állítólag minden férfi lelkét felkorbácsolja egyszer, a leánynak pedig még iskolás korában sem voltak romantikus ábrándjai. Józan, okos emberek voltak, akik jókedvű megadással tördtek sorsukba. Nem akartak komédiát játszani, nyíltan bevalólták egymásnak, hogy nem szeretik egymást, de rajta lesznek, hogy türhető viszonyban éljenek.

Különösen a leány volt okos. Igazi örmény vér. Barnazománcos gambec arccal, göndör hajjal, finom hajlásu orral, ravasz, fekete szemekkel, sarka szélén fel-felvillanó mosolylyal, amelyben volt sok szeretetreméltóság, meg egy csepp impertinencia. Alacsony, karcsu, gömbölyű.

A vőlegény kezdetben ritkán látogatott el menyasszonyához, később gyakori vendég lett, végül teljesen ott rekedt. Valami kordialis barátság fejlődött ki közöttük. Ennek a révén rossz éleket faragtak egymásra, csipkedték egymást. Később, ha nagyon jó kedvük támadt, dulakodásba keveredtek. Ha aztán Zsoltárné megbotránkozott neveltlenségükön, Olga lihegve simította rendbe kuszált haját és nevetve mondta: Arpád bolond!

Egy kellemetlen esemény jött közbe: az öreg Zsoltár belement valami vakmerő speku-

lációba, amelyvel milliókat akart keresni és amelyből az lyukadt ki, hogy elveszített vagy egy félmilliót. A veszteség leverte lábáról: kitudódott, hogy nagy ingatlan vagyona van ugyan, de a vagyont óriás adósságok terhelik. Zsoltár esődbe került és örülhetett, hogy ép bőrrel szabadult a kruminalisból...

Az eljegyzés természetesen fölbomlott. Olgának volt annyi tapintata, hogy maga tette meg az első lépést.

— Nem akarok nyűg lenni a maga nyakán, de különben sincs értelme a dolognak... Egyikünknek sincs semmije, pedig egyikünk sem szűletett szegénységre... Magának uri kedvtelése van, én meg szeretem a szép lakást, meg a drága ruhákat... Abban a bizonyos mesében, a boldog szegénységről, nem hiszek... Menjén, talál maga még elég jó partit, — ami pedig engem illet, bizza csak reám, megtalálom én azt, amire szükségem van...

Kezet fogtak, elváltak. Mint jóbarátok váltak el. Horváth sajnálta is a dolgot, — hogyne, mikor már úgy megszokta Olga csipkedéseit és azokat a mulatságos délutáni marakodásokat...

Horváth utazni ment, Olga pedig kezdett anyjával bálókra és fürdőhelyekre járni. Jó ideig eredménytelenül, — Zsoltárné azt állította, hogy ennek csak Olga az oka, mert nem bátorítja gazdag udvarlóját, — végül azonban a tóparti fürdőben megismerkedett Nesztorné ural, egy milliomos új nemessel. Most már csak Olgan állott, hogy Nesztorné legyen.

Az Anna-bált tartották az este, amikor Olga megint összetalálkozott volt vőlegényével. Váratlanul jött, senkisé tudta, hogy honnan. Mosolyogva járt-kelt az uszályok közt, aztán táncra kérte a leányt, mintha mi sem történt volna közöttük.

Keringő közben megszólalt, suttogó hangon beszélt:

— Olga, megdöntöttem a dolgot. Nem jól van ez így! Nem tudok én maga nélkül élni, megpróbáltam, de nem lehet... Kérgezzétek polkba est a Nesztort és legyen a feleségem... Később karonfogva sétáltak a teremben.

— Legyen ezse, barátom, — kérlete a megszeppent leány, — ne tegye magát nevetségessé... Mit kezdünk mi ketten egymással? Két koldus! Ne rongyos a dolgomat... Aztán, ha magamra nem is gondólnék, már magáért som tenném... Nem tehetném, büszkeségem tiltja...

— Ne beszéljen így, tudom, hogy szeret!

— Én — magát?

— Maga, — persze, — hiába tagadja!

Olga folkacagott:

— Kedves barátom, eddig józan embernek tartottam, de most látom, hogy maga is egyike azoknak, akik mindenkor minden ostobaság elkövetésére készek... Nagy szerencse, hogy van egy okos barátom, aki megóvja önt élete legnagyobb ostobaságának elkövetésétől. Isten önnel!

Horváth kellemetlen meglepetéssel pillantott utána.

ugyanis az Állami Munkásbiztosítási Hivatal távirata, amelyben ennyi volt:

„Varga Ferenc, Mautner Márkus ügyében előbbi rendeletet változatlanul megerősítjük. Írásbeli rendelet utban van.“

A távirati rendelkezésre már a ma esti ülésre behívták Varga és Mautner igazgatósági tagok helyére a két első póttagot, két vaggongyári munkást. Az igazgatóság azután behatón megvitatta a távirati rendeletet, amely most már végérvényes döntést hozott a régóta húzódó ügyben és kétségtelenné tette, hogy Varga, valamint Mautner a kerületi penztárnál semmiféle állást, tisztséget nem viselhetnek. Az igazgatóság azután abban állapodott meg, hogy a táviratot nem tartja elegendő, formázerű értesítésnek, hanem bevárja, amíg az Állami Munkásbiztosítási Hivatal írásbeli rendelete megérkezik Aradra és csak akkor határoz a további tennendőről. Holnap estére újabb igazgatósági filét hívtak össze és azt hiszik, hogy ezen már foglalkozhatnak a rendelettel és mindazokkal az ügyekkel, amelyek evvel a szövevényes ügygel összefüggnek.

Értesülésünk szerint az aradi pénztár munkástagjai is megnyugosznak az Állami Hivatal rendeletében, legalább is erőszakos kísérleteket nem tesznek arra, hogy a rendelettel szemben Vargát a pénztár elnöki székében megtartsák.

Varga Ferenc kijelentette előttünk, hogy ő régebbi panasa értelmében most újból a kereskedelmi miniszterhez fordul, még pedig sürgönyileg és nyilatkozattételre kéri föl ebben az ügyben. Elvi jelentőségű döntést kíván ebben a fontos kérdésben.

A német császár látogatása. Berlinből jelentik: Vilmos császár jövő tavasszal meg fogja látogatni Bécsben I. Ferenc Józsefet, hogy visszaadja Ferenc Ferdinánd királyi hercegnek látogatását. A német császár Korfuba menet fogja ezt a szándékát megvalósítani. — Bécsből táviratozzák: Jól értesült diplomáciai körök megcáfolják a német császár látogatásának híreit és azt mondják, hogy a német császár tavaszi programja dolgában még egyáltalában semmiféle intézkedést sem tett.

A négyes után Nesztor azt indítványozta, hogy rendezzenek egy velencei éjt a tavon...

A leány felszökött a helyéről.

— Megbolondult?
— Még kérde? Elég soká bolondított. Hanem üljön le, a csónak fölbillen!

Olga kedvetlenül ült vissza helyére.
— Legalább mondja meg, mit szándékosik velem tenni?

— Fogva tartom reggelig, akkor visszadom anyjának. Addig már annyira kompromitálva lesz, hogy a világ semmiféle Nesztorra feleségül nem veszi.

Olga tréfára akarta fogni a dolgot, mikor azonban Horváth néma és nyugodt maradt, kicsit dühbe jött.

— Lovagias dolog ez?

— Jóvá teszem hibámat és feleségül veszem. Nem is mondtam még tegnap kineveztek fürdőigazgatóvá, a tóparti fürdőigazgatójává, — háromezer forint fizetés!

Olga nem felelt.

Horváth bevonta evezőit és a csöndes árnak engedte át a csónakot. A tó sziget felé sodorta őket, a víz fölé hajló fák lombos alagutatót alkottak fejük fölött. A parti bokrok közt ezer szentjános-bogár villogott, a távolból halk éneklés hallatszott...

Halálos baleset Figus főszámvevő házában.

— Aki agyonlőtte a nővérét. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 27.

Egy előkelő városi főtisztviselő a következőket mondotta el:

— Karácsony estéjén ért Figus Albert főszámvevő-helyettes családjában történt tragédia híre. A családom és vendégeim vacsoránál ültek. A megrázó eseményről kiméletesen akartam hozzám tartozóimat értesíteni.

— Figus Albert, 18 éves Berti fia — szólottam — ma délután levette a fegyvertartóról az apja vadászpuskáját...

— És agyonlőtte, az apját, vagy anyját, vagy valamelyik testvérét? — kiáltott föl megrémülve a társaság egyik hölgy tagja.

— Igen a nővérét — feleltem. — De miről következett, hogy vér folyt.

— Mert oly sokszor olvasom és hallom, hogy valahányszor fegyver kerül a gyermek kezébe, akkor tragikusan végződik a játék, hogy már szinte elhül a vérem, ha gyermekről és fegyverről hallok...

Ez a kis jelenet a maga realitásában híven tükrözi vissza azt a rettenetes hatást, melyet Figus Albert házában vasárnap lejátszódott véres szerencsétlenség keltett.

A falon szabadon függő, kétesövű Lankaszter fegyvert, leakasztatta a főszámvevő 13 éves Berti fia, pajzán jókedvvel célba vette az ablaknál olvasó Irénke nővérét. A fegyver eldördült és a 14 éves leány balfülén behatolt sértek szétroncsolták az agyvelőt, rögtönös halált okoztak. Tegnap délután temették el igen nagy részvét megnyilatkozása mellett a tragikus módon elhalt gyermeket a felső temetőben.

Minden eleme ennek a rémes eseménynek olyan, hogy a legnagyobb tragédiák sorába emeli a Figus Irénke elmúlását. A hely, az idő és a szerencsétlenség okozója.

A szülői házban, Figus Albert, Orczy-utcai lakásán, vasárnap délután 3 óra után, az apa, az anya és két gyermekük voltak otthon. A négy szobából álló lakás két helyisége az utcára nyílik, kettőnek az ablakai az udvarra szolgálnak.

Ezekben a szobákban tartózkodott Figus

Vagy egy félóra telt el. Olga lehajtotta fejét tenyerébe, talán maga sem tudta miért, de kedve kerekedett, hogy egy kicsit sirjon...

A béli belépő lecsuszott válláról; fedetlen karjára egy szunyog szállt. Éssre sem vette. A szunyog aztán boldog zümmögéssel szállt tovább, mintha becsipett volna az édes vértől...

Horváth megfogta a leány kezét, ő is meg volt indulva.

— Ne sirjon, Olga. — Aztán halkabban tette hozzá:

— Háromezer forint, hatszáz forint lakáspénz és a faátalány!

Velőtrázó füttty hallatszott, — a Meluzina zöld lámpással az orrán, a sziget felé közeledett.

Egy nagybajuszu, öreg harcosa följött almából és kíváncsian fölbukkant a tó tükre. Csodálkozva látta, hogy a fák árnyékában ringó ladikon két emberfia ül, szorosan egymáshoz simulva, némán, mint az egérkék. A ladik mellett egy zöldszemű szornyeteg halad el, siteragva és fütttyentve, fején pedig egy vállrojtos admirális áll, aki teli torokból ordítja:

— Hó, hollá, hó!

A leány meg mintha csöndesen kacagna.

főszámvevő-helyettes, aki a vasárnap délután is munkával töltötte el. Számvevőségi naplókat zárt le. Figusné a másik udvari szobában a karácsonyfa díszítésével foglalatalkodott. Az utcai szobák egyikében, az ablak mellé helyezett széken ült a 14 éves Irénke és olvasott, míg a másik szobában játszott a 13 éves Berti fiu. Két gyermek nem volt otthon, nagyanyjukat látogatták meg.

ü Az utolsó utcai szoba egyik falán zöld posztóval bevont fegyvertartó van elhelyezve. Figus szenvedélyes vadász és karácsony egyik napján is vadászatra készült. Szombaton, telefon útján rendelt egy löporkereskedőnél patronokat, folyót és serétet. Azt az utasítást adta, hogy a szokottnál nagyobb serétet szállítsanak.

A történeteket otthon szokta maga készíteni és gyermekei sokszor voltak szemtanui ennek a műveletnek. De azt is tudták, hogy atyjuk mindig gondosan elzárta a történeteket a szekrényébe, melynek kulcsát állandóan magánál hordotta egy nagyobb kulcsosomagban. A múlt héten is vadászott, de mint kijelentette, soha úgy nem tért haza, hogy a fegyverből, még a vadászterületen ki nem szedte volna a történeteket. Két csövű, kitűnő závarzatu Lankaszter-fegyvert használt, melyet maga tisztogatott és kezelését soha senkire sem bízta rá. Az azonban megtörtént egyszer-mászor, hogy fia, aki már a Ferenc-téri polgári fiúiskola IV-ik osztályába jár, leakasztotta a puskát a helyéről és katonásdit játszott vele. A fegyver mellett lóg a történettartó deréköv is, de vadászat után ebben soha történet nem szokott maradni.

Vasárnap délután, három óra után néhány perccel, Figus, Berti fia, mint említettük, egyedül tartózkodott abban a szobában, ahol apja fegyverei lógtak. Ezt az alkalmat felhasználta, hogy a szabadon tok nélkül lógó, mindenki részére hozzáférhető helyen felakasztott puskát leemelje. Csendben, észrevétlenül cselekedte meg ezt a fiu és nesztelenül, lábujjhegyen belopódzott abba a szobába, ahol Irénke nővére olvasott.

Megállott a szoba ajtajában. A fegyvert vállba kapta, majd a hozzá háttal ülő és olvasmányába elmerülő leányra kiáltott:

— Vigyázz, mert agyonlőlek!

A fegyver ravaszát elcsattantotta a tréfálkozni akaró gyermek, de ebben a pillanatban a ravasz ráütött a csövet lévő történet gyntacára és hatalmas dördüléssel repítette ki a puskaperc a hüvelybe fojtott megszámlálhatatlan serétet. A fiu kiálására a leány mosolyogva hátrafordult és a lövedék balfülén át behatolt az agyvelőbe, azt szétroncsolta, a jobbszemét kiszakította. Nyomban beállott a halál.

Véres fővel bukott le a székről a padlóra a megölt gyermek. Jecse a katasztrófa láttára leejtette kezéből a gyilkos fegyvert, odaberült nővére holttestére és sirt. A másik szobában tartózkodó anya berohant a lövés zajára és látva, hogy leányát tulajdon öccsének golyója terítette le, hangoz sikoltásba tört ki, majd pedig ájulisan rogyott össze. Figus boldogsága összeomlásának láttára, fájdalmát emterfeletti erővel leküzdve első sorban feleségének sietett segítségére. Őbe vette és az ájult aszonyt kivitte a véres esemény színhelyéről, majd a besietett szomszédokat kérte meg, hogy értesítsék a rendőrséget. A végzet szerencsétlen eszközül szolgált gyermeket is eltávolította a halott mellől és a kétségbeesés első pillanatában fájdalomnak szavára hallgatva, fegyver után akart nyulni. A rettentő szerencsétlenség színhelyére érkezett szomszédok észrevették Figus magartásából, sőtét szándékát és megtudták akadá-

lyozni, hogy kétségbeesése által sugalt tétével még növelje a tragédia borzalmisságát.

Csakhamar megérkezett a hatóság képviselőiben Vida Vilmos ügyeletes rendőrfelügyelő és Kabdebó György tiszti orvos, mindkettő tisztára és barátja a mélyen sujtott apának. Az orvos miután konstatació a halál okát és beállt, Figusné ápolására sietett, akit csak nagyszokára sikerült eszméletre térítenie. Vigasztaló szó, a megnyugtató részvét megnyilatkozása hatott a teljesen megtört anyára, akinek bálványa volt az elhunyt, szorgalmas és kitűnő magaviseletű leánya.

A tragédia híre csakhamar elterjedt a városban és az elhunyt barátai, iskolatársai, a polgári leányiskola negyedik osztályú növendékei közül igen sokan nyomban a gyászszal megtelt háza siettek, hogy barátjukat utóljára lássák és szülei fájdalmát gyermeki szívű színté részvételével könnyítsék.

A holttestet Vida felügyelő intézkedésére még vasárnap kiszállították a felső-temető halottas házába. Ott a helyszínen kihallgatta a rendőrtiszt Figust és a borzalmas tettet elkövető fiút.

Figus elmondotta, hogy a fegyvert soha sem hozta a háza töltőre, mert a patronokat a vadászat után még a határban kiszedi belőle. Tudomása szerint a puskát most sem volt töltve és érthetetlen előtte, milyen úton került abba a lövedék.

A fiú ezzel szemben azt mondotta a rendőrtisztviselőnek, hogy ő nem töltötte meg a fegyvert és nem is tudta, hogy abban golyó van. Csupán tréfálkozni akart a nővérével, akit nagyon szeretett és aki őt valósággal becézte. A szülők vallomása szerint is a gyermekek testvéri szeretetben éltek.

A kihallgatás csak rövid volt, amint az abban a pillanatban másképpen nem is történhetett. A rendőrséga fegyvert elkobozta és mint bűnjelt az iratok mellé osztozta.

Nyomban jelentést tettek a történetekről a királyi ügyészségnek. Az ügyészség előterjesztésére Domokos László vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását, amit tegnap Auszterweil László dr. és Pozsgay István dr. törvényszéki orvosok végre is hajtottak. A tulajdonképeni tettes ellen, tekintettel annak korára, a bíróság nem járhat el, de az ügyészség az apa ellen gondatlanságból okozott emberölés címén megindítja az eljárást és ennek folyamán tisztázólni fog, hogy miként jutott a golyó a fegyverbe és a puská egy volt-e elhelyezve, hogy ahhoz egy 13 esztendősi fiú is hozzáférhetett.

Tegnap délután három órákor kísérték örök nyugvó helyére a megrendítő esemény áldozatát a család igen sok barátjának, ismerősének színté részvételével. Varjassy Lajos polgármester vezetésével megjelent a temetésen a városi tisztviselői kar, a társadalom sok előkelősége és igen nagyszámú gyászoló közönség.

VÁROS ÉS MEGYE.

A mezőgazdasági munkásházak. A gazdasági szék ma tartott ülésén elhatározta, hogy kéri a versenytárgyalást a mezőgazdasági munkásházák építkezésére, minthogy azonban a műszaki feltételek összeállítása nem felelt meg teljesen a követelményeknek, utasították a mérnöki hivatalt, hogy dolgozza át a pályázati felhívást, hogy a jövő heti ülésen a versenytárgyalási felhívás közzétehető legyen.

Jéppálya és játszótér. A december hónapban megtartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés átengedte a Liceum előtti játszótérrel az aradi korecsolyázó egyletnek, hogy ez ott a téli

hónapokon át mesterséges jéppályát tarthasson fenn. Burián János főgimnáziumi igazgató megfellebbezte ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszter és kérte annak megsemmisítését, mert pedagógiai szempontból károsnak tartja, ha az ifjuság hosszú időn át meg van fosztva játéktérétől. Nagy Sándor dr. törvényhatósági bizottsági tag szintén adott be felelőbejelentést a belügyminiszterhez és kéri, hogy a miniszterhez hagyja meg eredeti rendeltetésében a terület, melyre az ifjuságnak feltétlenül szüksége van.

A város állami segélye. A belügyminiszter arról értesítette ma a várost, hogy az ez évre esedékes államsegély hátralékot kiutalta és az adóhivatalnál felveheti a városi pénztár a 17.500 koronát. A miniszter felhatalmazta a várost arra, hogy ezt az összeget tetézés szerinti célra fordítsa és mint értesülünk, a tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a rendőrségi létszámszaporítás költségeinek egy részét ebből fedezze a törvényhatóság.

A Benoid-gyár tőkeemelése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 27.

A Benoid-gyár december 30-án délután 4 órákor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a részvénytársaság alaptőkéjének négyszázezer koronával való felemelése következtében teendő intézkedéseket határozzák el. Öröndetes jelenségnek tartjuk, hogy ez a nagyra hivatott, de aránylag még fiatal ipari alapítás már fölemeli alaptőkéjét.

Ez a gyár mióta fenáll, számos jelét adta kitűnő prosperitásának. Munkálatai rendkívül sokoldalúak és eme nagyjelentőségű munkálatainak megfelelőleg is van szervezve a vállalat. A társaság elnöke Sármezey Endre, az ismert szaktudású mérnök-ember, az igazgatóságban helyet foglalnak Ráday Gedeon gróf, az ország első megyéjének, Pestmegyének és Széchenyi Viktor Fejérmegyének főispánjai. Az ügyvezetést Lészay Ottó okl. gépészmérnök, a vállalat nagytudású, agilis vezérigazgatója látja el, aki az egész vállalatot szervezte s a kis keretek között mozgó vállalkozást rövid idő alatt az ország egyik számottevő, jelentős iparráallatává fejlesztette ki. A budapesti installációs irodát Steup Conrad főmérnök és helyettese, Schlegl Ferenc mérnök vezetik, a kik az egészségügyi berendezések terén a legnagyobb szabású munkálatokat végezték, úgy bel-, mint külföldön. A városi vízműosztályt Kaufmann Jenő főmérnök vezeti. A temesvári irodát Mittermayer főmérnök vezeti, míg az aradi gyár vezetését Müller Ernő gyárigazgató Fölsche Károly üzemmérnök intézik. Kereskedelmi és ellenőrző osztály vezetését az igazgatósághoz beosztott tisztviselő Hoffman Aladár cégvezető és Lóránt Armand titkár vezetésével látják el.

Az előadottakból kitűnik, hogy Arad városa rendelkezik a modern igényeknek minden tekintetben megfelelően bevezetett központi fűtés és vízvezetési berendezéseket készítő céggel, úgy, hogy e tekintetben nem kell többé az építkezéseknél fővárosi cégeket igénybevenni, hanem e téren is nyugodtan igénybe vehetjük az aradi ipart.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 357
Mellékállomás	— 151
Kiadóhivatal és hirdetői osztály	— 151
Nyomda	— 151

Összeülnek a delegációk.

— A miniszterelnök a királynál. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 27.

A magyar és az osztrák delegáció holnap délelőtt rövid ülészakra ül össze Bécsben, hogy a jövő esztendői közösgyi költségre rövid indemnitást szavazzon meg. Ez a kisebb-rendűnek látszó és rövidnek ígérkező delegációs munka azonban fokozott jelentőséget nyer két körülményben: Aerenthal gróf közösgyi miniszter nyilatkozni fog a külső politikai helyzetről. Auffenberg lovag hadügyminiszter pedig a hadügyi reformokról.

A delegációs munka előreláthatóan két napra fog terjedni. A magyar delegáció holnap délelőtt tizenegy órákor tartja meg alakuló teljes ülését, melyen az elnökség és az albizottságok megválasztása után Burián István báró közösgyi miniszter előterjeszti a javaslatokat. Az egyesült négyes-albizottság ezeket az előterjesztéseket nyomban tárgyalás alá veszi. A magyar delegáció holnap alkalmasint egész napon át ülészik s majd csak este hat órákor, a mikorra az osztrák delegációt hívták egybe, napolja el tárgyalásait péntekre. A tanácskozás e szerint pénteken estére befejeződik.

A magyar delegáció tagjai ma este hét órákor külön vonaton érkeztek meg Bécsbe. Héderváry Károly gróf miniszterelnök délután fél háromkor utazott el az osztrák fővárosba s ott maradt a delegációs tanácskozások befejeztéig, közben a királynál kihallgatáson is megjelenik. A delegáción való részvétel végett ugyancsak ma délután utazott Bécsbe Lukács László pénzügyminiszter, míg Hazai Samu honvédelmi miniszter már ma dél óta Bécsben van. A kormány tagjai közül még Beöthy László kereskedelemügyi miniszter vesz részt a delegáció tárgyalásain. A bankgassei magyar palotában a magyar delegációs irodát már ma berendezték.

Gazdasági erősbödésünk.

A kormány közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt az 1910. évi zárszámadásoknak és az ország múlt évi közállapotairól szóló jelentésének a parlament elé való terjesztése alakjában rideg számadatokkal fényesen bebizonyította, hogy ugy az államháztartás, mint az országnak, a lakosságnak jóléte a koalíció uralma alatt tapasztalt hanyatlás után újabb, öröndetes és az állandóság minden kriteriumával bíró lendületnek, emelkedésnek indult a mostani kormányzat alatt, amely programjában tudvalevőleg az ország belső politikai és gazdasági konszolidálását és a külföld előtti hitelképességének emelését tűzte ki egyik főfeladatának.

Íme a köteteket beszélő legfőbb számadatok:

A múlt évi államháztartás zárszámadásai szerint 1910-ben a rendes kezelésben 177 millió korona volt a felesleg, míg a költségvetésben a rendes kezelés fölőlege gyanánt csak 50 millió korona volt előirányozva; az eredmény tehát 127 millió koronával kedvezőbb az előirányzatnál. A rendkívüli kezelésben 50 millió hiány volt előirányozva; ezzel szemben a valóságos hiány 73 millió korona volt. Végeredmény gyanánt megállapíthatjuk, hogy az 1910. évi zárszámadás 104 millióval kedvezőbb az 1910. évi költségvetésnél. Ami a pénztári kezelést illeti, az állam összes bevétele 173 millióval haladta meg az összes kiadásokat. A magyar állampénztári készlete az 1910. év utolsó napján 181.710.000 korona volt. Az állami vagyon tiszta gyarapodása 163 millió korona volt. Az állam egész vagyonát a számvevőszék az 1910. év végével 2.284.434.000 koronára becsüli.

A lakosság jólétének fellendüléséről pedig az ország közállapotairól szóló kormányjelentés tesz bizonyosságot, kimutatván, hogy a lakosság

által 1910-ben a pénzügyeseknél elhelyezett takarékbetétek az előző évekhez képest 360 millió koronával 3674 millióra, tehát 1085 százalékkal emelkedtek, ami mellett folyó számlára 510, csekk számlára 252 és a postatakarékpénztárnál 107 millió helyeztetett el. 1910. végén tehát a magyar pénzügyeseknél összesen 4548 millió volt elhelyezve, 500 millióval több, mint az előző évben. És ebbe a rengeteg summába még nincs belefoglalva az a nagy összeg, amelyet a lakosság értékpapírokba, járadékokba, záloglevelekbe fektetett, amely téren az előző évekhez képest szintén lényeges emelkedés konstatalható.

Mind ezek a számadatok megukért beszélnek és fölélegessé teszik terjedős kommentálását annak a ténynek, hogy a mostani kormányzati irány bizalommal tölti el az országot és kézzelfoghatóan emeli a lakosság jólétét.

MULATSÁGOK.

(=) Lutheránus elit-bál. A Lutheránus elit-bál január hó 5-én zajlik le a „Fehér Kereszt” nagytermében, mint az idény első nagy bálja, amely a lutheránus egyház orgona alapja javára minden évben rendeztetni szokott és hisszük, hogy mint eddig, most is fényes és kedélyes lesz. A rendezőség Salacz Béla főrendezővel az élén, buzgón fáradozik az est sikere érdekében. A meghívókat a napokban elküldték és ez uton is kéri a rendezőség az érdeklődőket, akik meghívóra igényt tartanak, de kézhez nem vették, sziveskedjenek Réthy Viktor gondnokhoz vagy Frint Lajos lelkészhez fordulni. A lutheránus estélyeknek fényes erkölcsi és anyagi sikerei évek hosszú sora óta legszebb bizonyítékai az aradi társadalom sokra becsült támogatásának, valamint a buzgó rendezőség fáradozása a nemes cél érdekében ismét gyarapítani fogja eddig rendezett estélyeinek sikereit.

(=) Az Izraelita jótékony négyzet mulatságának nagy tárgysorsjátékára napról-napra szebbnél-szebb tárgyak érkeznek öv. Schulhof Károlynéhoz, aki a sorsjáték rendezését elvállalta. Az eddig beérkezett tárgyakról szóló kimutatást az alábbiakban közli a rendezőség: Leopold Zsigmondné 6 darab himzett millieu, Neumann Hermanné 1 darab himzett shal, öv, Basch Lipótné 2 darab kendő, dr. Tolnai Jánosné 1 himzett tálcá üveglappal, 1 zsebkendő-tartó, 1 ridikül, 2 millien, dr. Somogyi Gyuláné 2 darab tálcakendő, öv, Klein Lipótné 2 darab olajfestmény keretben, Glück Dezsóné 1 szalon futó, 1 párna, 1 kép, 1 ridikül, Seidner Bernátné 1 arany szövés diván-párnára, 1 ridikül, Pick Ernóné 1 darab tálcakendő, 1 ridikül, 1 kis asztalterítő, 1 diván-párna, Funkelstein Józsefné 2 párna, 1 himzett futó, 2 kis asztalterítő, Fuhs Arnoldné 1 ridikül, 2 darab virágváza, Böhm Márta 1 darab kis terítő, Kaufmann Lajosné 2 kis terítő, 1 konyér kosár, Schulhof Károlyné 1 kátrínca, 6 darab kis terítő, dr. Lukács Lajosné 2 kis láda, 1 abrossz, 1 párna, Goldschmidt Sándorné 2 dísztányér, 1 párna, 1 blousa való, Fenyves Károlyné 1 párna, dr. Rosenberg Sándorné 1 kazetta, Basch Simoné 2 zsebkendő-tartó, 1 pointlace futó, dr. Seidner Frigyesné 1 tálcakendő, 1 kis asztal terítő, dr. Seidner Frigyesné 1 kis asztalterítő bársony égetéssel, Hegyi Albertné 2 kristály virágváza és 2 díszes rép müvirággal, Éles Árminné 1 asztalterítő, arany-himzéssel, 1 himzett asztalfutó, végvári Neuman Danielné 4 darab ridikül, 1 darab kredenc-takaró, Raucher Emilné 1 kazetta, 2 kis terítő, Lebovits Lipótné 1 faldísz, dr. Grossmann Alfredné 1 pointlace futó, 1 fehér selyem kendő, Wallfisch Árminné 5 szekrényosik, 1 zsebkendő tartó, 1 párna, Ráskai Miksáné 1 párna, 1 asztalterítő, 1 díszörülködő.

(=) Szilvester est az A. A. K.-ban. Házi estélyének sorozatában a második táncmulatságot Szilvester estéjén rendezzi az A. A. K. a Központi szálloda nagytermében. A mulatság társasvacsorával és kabaréval lesz egybekötve és ismerve az atlétik mulatságainak nívóját kétségtelen, hogy az év utolsó napján jókedvtől és kacagástól lesz hangos a Központi nagy terme. Kezdeté este 8 órakor. A Klub tagjai a klubtitkárnál kitétt iven jelentkezhetnek.

Az agyonlőtt uriaszony.

— A tokaji titkos szerelmi dráma és az aradi vizsgálóbíró. — Mit mond a megölt asszony férje? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 27.

Sokat irtak pár hét előtt arról a drámáról, amelynek egy uriaszony lett az áldozata. Geöcze István nyugalmazott honvédszázados agyonlőtte Gyöngyössy László tokaji községi jegyző feleségét, azután önmagára lőtt. Az asszony meghalt, Geöcze pedig máig sem épült föl annyira sebéből, hogy beszámolhatna a véres merényletről, amelynek igazi történetét, okait ma sem ismerik. Beszélnek, kombinálnak a megrázó tragédia rejtelméről sok mindent, de a valóságot egyedül Geöcze István tudja.

Az első napokban azt hitték, hogy a merénylő is belehal sebébe, most azonban már annyira javulást mutat a volt honvédkapitány állapota, hogy a sátoraljaujhelyi ügyészség sürgősen folytatja a vizsgálatot a bűnygyben. Amint lehetséges lesz, Geöczét beszállítják a sátoraljaujhelyi fogházba és felelősségre vonják a törvény előtt Gyöngyössyné haláláért.

A vizsgálat szálai Aradmegyébe is eljutottak. A megölt uriaszony férje ugyanis a szörnyű dráma után azonnal elhagyta Tokajt és az aradmegyei *Modgyesegyháza* községbe költözött, hogy itt rokonai körében próbáljon feledést, vigasztalást és megnyugvást keresni. A sátoraljaujhelyi vizsgálóbíró az új erővel megindult nyomozásban megkereste az aradi törvényszéket, hogy Gyöngyössy Lászlót hallgassák ki tanuképen arra vonatkozólag, hogy a merénylet után nem mondott-e el valamit neki felesége.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa is megakarta keresni medgyesi elvonultságában Gyöngyössy Lászlót, azonban a tokaji községi jegyző bánatosan és vigasztalanul tegnapelőtt elutazott Aradmegyéből. Nem találta őt Medgyesén az aradi vizsgálóbíró megkeresése sem és munkatársunk is csak a tragikus sorsu ember hugával, Gyöngyössy Erzsike medgyesegyházi postamesternővel beszélhetett.

Gyöngyössy László testvére szomorúan és bánatosan elfogódással beszélt arról a két hétről, amit mélyen lesújtott bátyja odahaza töltött. A csendes falusi estében, amikor odakünn fekete sötétség riasztó esőndje borul a földre, lámpafényes, meleg családi szobában sok szó esett azalatt az idő alatt a tokaji drámáról Gyöngyössy László és huga között. A bánattal, keserűséggel eltelet ember szive tularadt és kiömlött övéi előtt. Amikor Gyöngyössy Erzsike megkérdezte bátyjától, hogy a haldekló asszony nem mondott-e valamit Geöcze merényletének okáról, Gyöngyössy László elbeszélte, hogy felesége halálos vergődése óráiban ezeket mondotta el:

— Geöcze állandóan üldözött szerelmével. Már többször fenyegetett, hogy agyonlő, ha nem hagylak el — sutlogta a sebesült asszony. — Azt akarta, hogy menjek vele Afrikába, vagy akárhová messze földre. Nem akartam. Nem hajtottam a szavára.

— Megkérdeztem tőle — mondotta nővérenek a szomoru Gyöngyössy — hogy miért nem szolt nekem erről, miért nem említette soha Geöcze tolokodását?

— Nem mertem — felelte az asszony — félttem a botránytól és félttem attól, hogy te kétkedni fogsz bennem, talán válóper is lesz a dologból... Félttem...

És ez a félelem, ez a rejtelmes rettegés sodorta a pusztító tragédiába Gyöngyössynét.

A különböző mende-mondák, kommentárok, amelyek a merénylet köré legendásan szövődnek, tudnak arról, hogy az egykori honvédszázados az birta gyilkos elhatározására, hogy féltékeny volt. Okkal, ok nélkül, joggal, jogtalanul-e a tokaji állatorvost nézte féltékeny szemmel. Az állatorvos az utóbbi időben gyakran járt Gyöngyössyék házához. Olyan gyakran, hogy a vidéki városkák pletykája már ki is kezdte. *Niedermüller* állatorvos hamarosan megtudta, hogy a jegyzőné nevét az övével együtt emlegették.

— Korrekt, becsületes és pedáns uriember *Niedermüller* állatorvos — így beszélte el nővérenek Gyöngyössy László. — Amikor a pletyka a fülébe jutott, eljött hozzánk és azt mondotta a feleségemnek: „Nagyságos asszonyom, végtelenül sajnálom, hogy el kell maradnom az önök barátságos házából, ahol igazán jól érzetem magamat. De az emberek már az én ártatlan látogatásaimról is annyi rosszat mondanak, hogy én egy percig sem tűrhetem, hogy miattam nagyságos asszonyom nevét hurocolják meg.

Csakugyan be is szüntette a látogatásokat és többé nem kereste föl Gyöngyössyék házáat. Nagyon különös lenne tehát, hogy épen a korrekt és igazán uriember módjára viselkedő állatorvos miatt történt volna a tragédia. Geöcze István tettének máshol kell keresni az indokát. Talán, sőt egészen bizonyosan legtöbbit mondhatnának addig is, amíg a tragédia vádlottjává lett Geöcze vallomását jegyzőkönyvbe foglalhatják, azok a levelek, amelyeket a merénylő hátrahagyott.

A három levél között, amelyeket a gyilkosság és öngyilkossági kísérlet után Geöcze István zsebében találtak, az egyik Gyöngyössy Lászlónak szolt. A férj azonban nem is bontotta föl felesége gyilkosának a levelét, hanem egyenesen a sátoraljaujhelyi vizsgálóbírónak küldötte el azzal a kéressel, hogy ha Geöcze meghal: *égesse el a levelet*, ha azonban életben marad, ügyének törvényszéki tárgyalásán bontsák föl és olvassák el.

— *Nem vagyok kíváncsi*, — mondotta testvérenek a szerencsétlen tokaji jegyző — *hogy mit mond nekem az az ember a levélben.* Szegény feleségem emlékéért tisztán és érintetlenül akarom megőrizni és ki tudja nem zavarna-e meg ez a levél valami félig érthető, vagy épen rosszakaratu célzással...

Mert egész Tokajban, még Geöcze családjában sem hisznek [abban, hogy az exkatonatisztnek jogai lettek volna a szerencsétlen asszonyhoz. A viszonyokkal ismerős emberek épen úgy tudják, hogy *Gyöngyössy Lászlóné* ellenszenvvel fogadta Geöcze udvarlását és egyáltalán nem szivesen látta a látogatásait. Özvegy *Tröster* Lászlóné és Geöcze Sarolta, a merénylő nővérei is legteljesebb mértékben elítélték bátyjuk gyilkos merényletét.

De azért csak hitek és hitlenségek vannak a dráma között, biztosat senki sem tud és aki tudhatna: a férj, Gyöngyössy László, nem akar tudni, felbontatlanul hagyja a merénylő vallomások levelét... Siron tul tartó szerelemmel és hűséggel gondol asszonyára, makulátlanul őrizgeti az emlékéit, azt az emlékéit, amelyből az utolsó a halottas ágy.

Ezen a halálos, gyötrelmes ágyon, az életől megválás előtt — így beszélte el a tragédiába belesodort özvegy férj — még egyszer megszólalt az asszony, akit fölizgatnak a véres események és azok a nehéz, vallomások percek, amelyeket férjével töltött.

— *Őrizd meg szeretettel az emlékeimet*, — sóhajtott a bucsuzó férjének a tokaji dráma titokba rejtő asszonya — *és bocsáss meg nekem!*

Ezrel a megbocsátással és emlékezéssel éli tovább magányos életét a tokaji jegyző és ennek a kegyeletes megőrzésében nem keres, nem kutat többet a megváltozhatatlan események rejtett zugaiban, mint amennyit a mérnylőt számadásra szólító törvényes nyomozás felszínre vet.

Látogatás Ujházi Ede ideáljánál.

— A váradi szöke csoda. —

(Saját tudósítónktól.)

Nagyvárad, december 27.

Akik hihetetlenül rázták a férjüket, amikor az ősz Ujházi mester „nősiléséről” hallottak, azok most némi elégtétellel olvashatják ezt a cikket. Egy nagyváradi hírlapíró nyanyis némi nehézség után feltalálta a mester ideálját.

Feltűnően szép szöke hölgy, igazi kinyílt asszony szépség. Az alaptermete barátságos, kedves. A látogatást azonban elegáns szalonjában kissé ridegen fogadta:

— Nem vagyok hajlandó újságíróval alaptalan pletykákról beszélni — mondotta. — Szeretném tudni, honnan merítették az okot arra, hogy felőlem mindenfélét híreszteljenek?

— Bocsánatot nagyságos asszonyom, nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél. Ne tagadjon, legyen büszke a sikerére. Kevesen mondhatják, hogy egy Ujházi rajong érettük.

— Az újságok annyi bosszúságot szereztek nekem. Mindent irtak! Megírták, hogy a Mester el vesz feleségül egy gyönyörű nagyváradi asszonyt.

— Épen azért jöttem, hogy az igazat tudjam meg a nagyságos asszonyomtól, amint aki ebben a meghatóan szép regényben a legfőképpen érdekelt.

A szép asszony méltatlankodva szegte hátra szöke fejét:

— Hogyan tudta, hogy épen én vagyok az?

— Hiszen mondanál tetszett: az újságok azt írták, hogy a Mester egy gyönyörű nagyváradi asszonyt akar feleségül venni. Ezen az alapon könnyen sejtettem, hogy jó helyen kereskedem.

— Ne bókoljon — mondta mosolyogva a házurnője, de tovább már nem takarékoskodott válaszaival.

— Hát semmi sem igaz Ujházi Ede házasságának híréből? — kérdeztük.

— Hogy volna igaz? Nekem férjem van!

— A hírek arról is beszélnek, hogy nagyságos asszony válik az urától.?

— Hazugság! Mikor lesz már vége ennek a pletykának? Én szeretem és becsülöm a férjemet és nem fogom őt elhagyni. Egyébként a Mester is nyilatkozott, hogy nem igazak azok a hírek, amiket a házasságunkról költenek. Már beteggé tett a sok hazudozás, — fakadt ki idegesen.

— Nagyon szívesen megcáfoljuk a híreszteléseket.

— A Mesterrel nem is úgy ismerkedtem meg, ahogy az újságok írták. Én nem nyújtottam a káromat Ujházinak Abbáziában. A férjem mutatta be, aki viszont Heltai Jenő útján ismerkedett meg vele. Azóta mindig egy asztalnál ültünk. A Mester majdnem naponként hozott virágokat és szerette a társaságomat. Elbeszélgettünk, barátkoztunk...

— Arról, hogy megkéri nagyságos asszony kezét, nem esett szó?

— Nem!

— A Mester eleinte nem tiltakozott az ellen a ráfogás ellen, hogy férjnek készülődik.?

— Most azonban nyilatkozik, hogy a fantasztikus regény nem igaz. Tehát nem igaz és én már nagyon szeretném, ha e regény az emberek számára és az újságokban is egyszerűvéget érne.

— Így már tényleg pentot tehetünk a regény végére. Csak azt méltóztassék megmondani, szokott-e levelet írni Ujházi Ede nagyságos asszonynak?

— Levelet nem ír. De ha akarja tudni, virágot igemis küld. Három nappal ezelőtt kaptam tőle azt a csokrot, amelyek az ablakban van.

Egy maroknyi harmatos gyöngyvirág, pár szál finom hófehér róza, mint a Mester hajának hamva fehérlik az ablakban.

Az újságíró kért egy szál virágot, egyetlen egy gyöngyvirágot. A szöke asszony hosszan nézte a virágot és majdnem indulatosan szól:

— Nem adok ebből a virágból.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: Kocsi és Elser hangversenye. A két öreg, vigjáték. C) bérletszűnet.
Péntek: P. P. a, vigjáték. B) bérlet.
Szombat: Lengyel menyecske, operett.
Bemutató előadás. C) bérlet.

* Képvásárlások. Az Aradi Képző és Iparművészeti Társulat karácsonyi képkiallítása iránt egyre fokozódó érdeklődéssel viseltetik a közönség. Állandóan nagy látogató közönség sétál a képek előtt, melyek közül már eddig is többnek atadt vevője. Ma Neidenbach Emil megvásárolta Illem Lipót „Tűkör előtt” című képét. Tabakovits György dr. megvette Albert Andor „Sulyemelő” című szobrát. Az Aradi Kölcsei Egyesület megvette Latinka Elza „Fehér rózsák” című képét. Krausz Lipót megvette Latinka Elza „A szép cigány leány” című képét. Tabakovits György dr. megvette Pataky Sándor „Nyárfaliget” című képét. Berger Albert megvette Balla Frigyes „Ibolyák” című képét. Németh Zsigmond megvette Illem Lipót „Tanulmány faj zöldben” című képét. Korányi Barna dr. megvette Illem Lipót „Ablakomból” című képét Kovács Vince megvette Pataky Sándor „Októberi szőlő” című képét.

* A város Koszkol képi. A karácsonyi ünnepek folyamán tűnt ki, hogy az aradi közönség milyen élénk érdeklődéssel viseltetik Koszkol Jenő művészi munkássága iránt és mennyire kedvére vannak ennek a festőnek művei. Állandóan igen nagy közönség látogatta a Kazinczy-utcai polgári fiúiskolában levő kiállítást. A közönség vásárló kedvét is bebizonyította azzal, hogy az ünnepek alatt igen sok kép került aradi műértők tulajdonába. A tárlat, amely várokozáson felül is fényes sikerrel végződik, még néhány napig lesz megtekinthető. Ma délelőtt megjelent a Koszkol kiállításban Varjassy Lajos polgármester vezetésével a város művásárló bizottsága és megvette a Doge palota és a Velencei Canale Grande című képeket, míg a Kölcsey-egyesület a Ponte S. Apostoli című művet szerezte meg.

* Csányi Mátyás operája. Csányi Mátyás, az aradi színház volt nagytelenséggű karmestere, mint azt megírjuk, kisebb differenciák miatt megvált a pécsi társulat kötelékéből. A kiváló zenész jelenleg Budapesten tartózkodik és sajtó alá rendezi operájának, a Péter abbé zongorakivonatát. Valentinnek, az ismert budapesti zeneműkiadóknak ajánlatára ugyanis a brüsszeli világíró August Kranz zeneműkiadó cég kiadja francia szöveggel a Péter abbé zongorakivonatát s így a kitűnő operát rövid idő múlva a külföld is megismerheti. Csányi alkotását különben legközelebb Szegeden, február hónapban pedig Nagyváradon hozzák színre.

* A legjobb naptár. Eszterházi László dr. és Segesváry Viktor dr. szerkesztésében Közigazgatási zsebnaptár címmel egy tökéletes könyv jelent meg. Ez nem valami sablonos és egyszerű naptár komplikáció, hanem a 908 oldalas szép munkát haszonnal forgathatja úgy a közigazgatás embere, mint minden polgár, mert közigazgatás labirintusában rendkívül világos megbízható, sokoldalú és mégis egyszerű utmutató. A naptár: megrendelhető a szerkesztőknél Kolozsvárott, ára hat korona. A 6 korona nem sok, mert ez minden más hasonló naptárt nélkülözhetővé tesz.

* Manen Jean spanyol hegedős január hetedik hangversenyére még csak egy-két napig kapni jegyet Weisz Leó fizetésében.

* Bakosi Tibor tárlatát minden érdeklődő megtekintheti Weiss Leó szalonjában. A tárlat reggel 7 órától este nyolc óráig nyitva van.

* Judás (Az Uránia nagy bibliai látványossága.) Annak a nagyszabású bibliai mozgófényképsorozatnak, melynek egyik gyöngye Jézus élete és halála, egyik újabb remekét a Judást mutatja be az Uránia színház. A hatalmas kép Judás bűnbeesését, Jézus elítélését, keresztrefeszítését és Judás bűnhődését mutatja be abban a mesteri rendezésben, mely mindezeket a bibliai mozgófényképeket jellemzi. Judás emésztő szerelemre lobban egy Priseilla nevű római patricius hölgy iránt, aki viszont Jézus iránt érez földi szerelmet. Jézus visszatartja a pogány nő felajánlott vendégszeretetét, mire a hiúságában sértett Priseilla beszuat esküszik. Ismerve Judás iránta érzett szerelmét, őt használja fel terve kivitelére. Szerelmet szinlelve ráveszi Judást, hogy árulja el Jézust, és ez elköveti a szörnyű árulást. Jézust keresztrefeszítik, Judás pedig jelentkezik a szerelmi csókért. Priseilla megvetéssel löki el magát az árulót és megtörtien rokad le Jézus keresztfája alatt. Judás, a mindenkitől megvetett, eltaszított áruló aztán önkézzel vet véget életének. Ezt a hatalmas képet is jellemzi a bámulatos korhűség. Pazar rendezés, a tömegek nagysága és elevenisége, szóval ismét olyan látványosság, mely mélyen belevésődik ember emlékezetébe. A nagyszabású képet csütörtökön játsszák utoljára. 175

* Két világrészben. (Katonatárgyu dráma az Apollóban.) Az ünnepek gazdag műsorai után szenzációs katonadrámát mutat be az Apolló-színház. Az új sláger tárgya a külön erkölcsre és gondolkodásra berendezett világba enged bepillantást s egy jellemzően megható történetet tár elénk. Az előkelő katonai pozícióban levő főherceg megakar szabadulni a metresszétől, aki azonban csak azzal a feltétellel akar beleegyezni a szakításba, ha a számára férjét keres a barátja. A főherceg a hadsegédjét szemeli ki áldozatnak s azzal akarja feleségül vettetni a kedvesét. Ennek azonban már manyasszonya van s nem akar hallani sem a reá nézve megalázó házasságról. A katonáéknál azonban nem ismerik az ellentmondást, ott a felsőbb parancs szent és sérthetetlen. Így a fiatal hadsegédnek nincsen más menekvése a házasság elől, minthogy kimegy az afrikai légióba, ahol egy harci küzdelemben sebet kap s megható körülmények között meghal. Ezt a katonadrámát gyönyörű technikával dolgozta fel a filmgyár. Csütörtökön kerül utoljára bemutatásra a fenomenális kép. 177

* A színházlátogató közönség figyelembe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt rágalmazó. Béasból jelentik: A bíróság ma tárgyalta azt a becsületsértési pert, amelyet Lipovitz a Neues Wiener Journal főszerkesztője indított Frischauer bécsi ügyvéd ellen, aki tudvalevőleg a N. W. Journált szerző lapnak nevezte. A bíróság bűnösnek mondotta ki Frischauert és rágalmazás, megbecsületsértés miatt 5000 korona pénzbüntetésre, vagy 48 órára átváltoztatható elrásra ítélte.

§ Kártalanítás az eltört lábért. Csizmás György vaggongyári munkás mintegy három hónap előtt a gyárban szerencsétlenül járt. Egy lezuhant vasgerenda lábát két helyen eltörte s a szerencsétlenség következtében Csizmás munkaképtelen lett. A Munkásbiztosító Pénztár a szabályok értelmében a munkást csak 70 százalékos erejéig kártalanította s ezért Csizmás ma Vajda Iván dr. útján pert indított a gyár ellen a további harmadik százalék, mintegy 12,000 korona erejéig.

VIDÉK.

Megalakult egyházközség. A kisperegi református egyházhoz tartozó pécskai ref. leányegyház karácsony másodnapján megalakult. Az ópécskai gazdasági új állami iskola nagytermében nagy közönség jelenlétében megtartott ünnepi istentisztelet és urvacsoara osztás után megválasztották egyházigazgatóknak Orvos Józsefet, kántorrá s. vallástaniótá Szűcs Józsefet s továbbá nyolc egyháztanács tagot. Az egyházi előljáróság kéri a Magyarpécskai és Ópécska község kötelékébe tartozó református és ágostai evangélikus vallású lakosokat, hogy ezután mindennemű vallási ügyekben vagy Ópécskán Szűcs József előkönyörgő vallástaniótához, vagy a felügyeletet gyakorló kisperegi ref. lelkészi hivatalhoz fordulni és lakásaikat már most bejelenteni sziveskedjenek.

Szegény iskolások felruházása Ujaradon. E hó 23-án délután 2 órakor az ujaradi vöröskereszt egyesület részéről 10 szegény iskolás gyermeket meleg ruhával láttak el s 25 községbeli szegény pénzbeli segínyt kapott. Este 5 órakor pedig a zárdában igen sikerült karácsonyi páztorjátékot adtak elő az iskolások, melynek befejezte után Mayer Ker. János plébános alkalmi beszédet tartott, míg egy V. osztályos leányka hálás köszönetet mondott a sok jótékonyaságáról ismert bőkezű alapítónak — Dengl Józsefnek, — kinek e célra tett alapítvány kamataiból 44 gyermek lett ez alkalommal felruházva.

A mikelakai állami elemi népiskola e hó 23-án egy kitűnően sikerült karácsonyi szindarabot rendezett. A bejött összeget, valamint a szives adományokat a szegény tanulók felruházására fordították. A segínyben 20 gyermek részesült. A jótévedők névsora a következő:

A tantestület gyűjtő-ive: Özv. Andrányi Károlyné Arad 10 K, Boros Ferenc Arad 10 K, Balogh Zoltán Mikelaka 20 K, Kozma György Mikelaka 10 K, Aradi Ipar- és Népbank Arad 10 K, Aradi Központi Takarékpénztár Arad 10 K, Aradi Polgári Takarékpénztár Arad 10 K, Aradi Kereskedelmi Bank Arad 4 K, Nagy Imréné Mikelaka 2 K, M. F. b. k. Arad 1 K, B. B. Arad 1 K, N. N. Arad 1 K, olvashatlan aláírás 1 K, Gellényi Géza 2 K, olvashatlan aláírás 1 K, N. N. 20 fillér, olvashatlan aláírás 1 K, X. Y. 40 fillér, N. N. 40 fillér, Horváth Antal dr. 1 K, Imrey Margit 2 K.

Böhm Margit gyűjtő-ive: Ehrenfeld Ignác Arad 2 K, Burza Testvérek Arad 4 K, Kovács Soma és Tsa Arad 2 K, Adler Arad 2 K, Lengyel Arad 2 K, Weinberger F. Arad 2 K, olvashatlan aláírás Arad 1 K, Neumann J. Arad 1 K, Róth testvérek Arad 1 K, Hubert József Arad 1 K, Lenárh Andor Arad 2 K, Diák Soma Arad 1 K, olvashatlan aláírás Arad 1 K, Onya Sándor 40 fillér, N. N. 1 K, Santo Antal Budapest 1 K, B. M. 1 K, Knitzky 1 K, Teitsch Károly 1 K, Töry J. K, Rona Sándor 2 K, H. V. 1 K, Kompasz J. 1 K, (olvashatlan aláírás) Gruner Pál 1 K, Gruner H. 1 K, Türh József 1 K, Bohn W. 2 K, N. T. 2 K, Kutányi J. 1 K, Halmos H. 2 K.

Fröhlich Nándor gyűjtő-ive: Kaufmann Jakab Györök 2 K, Diák Ernő Arad 2 K, Diák Soma Arad 1 K, Schwarzoh Arad 3 K, Neumann M. Arad 5 K, Kohn Sámuel Arad 1 K, Adler 2 K, Bousz Sándor Arad 2 K, olvashatlan aláírás Arad 2 K, Wohlberg Lajos Arad 1 K, olvashatlan aláírás Arad 1 K, Sonnenschein Arad 1 K, Gál Imre Arad 1 K, Hammer N. Arad 1 K, Fröhlich Nándorné 1 K.

Tóth Bözsi gyűjtő-ive: Fritz István Arad 3 K, Sobuch Ferenc Arad 1 K, Drescher Gizella Arad 1 K, Török Erzsébet Mikelaka 8 fillér, Heiner István Arad 40 fillér, N. N. Arad 30 fillér, Papp László Arad 2 K, Hammerschlag Géza Arad 1 K, N. N. Arad 20 fillér, Tóth Palika Arad 30 fillér, özv. Kohlbaurné Arad 30 fillér, özv. Jurgáné Arad 60 fillér, Baráth Jánosné Arad 1 K, Szida H. Arad 40 fillér, Kiss Erzsébet Mikelaka 64 fillér, Kiss Ferenc Mikelaka 10 fillér, Gregyina Román Mikelaka 10 fillér, Dengl Lajosné Arad 1 K, Löbl Károlyné Arad 1 K, Versár Mártonné

1 K, Egry Ferenc Arad 50 fillér, Tóth Ernő Arad 48 fillér, Tóth Rózsika Arad 20 fillér, Tóth Andor Arad 2 K, Tóth Bözsi Arad 2 K, özv. dr. Czákó G. Mikelaka 2 K.

Ujmikelakaiak gyűjtőívén befolyt 1 K. 40 fillér. Ünnepségen befolyt 7 K. 11 fillér, mely összegekért úgy a gyűjtőknek, mint a nemesszívű adakozóknak a gyermekek nevében hálás köszönetét fejezi ki Piblinger Lajos áll. isk. ig.

Letartóztatás

a színházban.

— Nevezetes szélhámos. —

Lipcse, december 27.

Lipcse egyik legelőkelőbb variété színházában, az ugynevezett *Kristálypalotában* néhány nappal ezelőtt föltűnést keltő letartóztatás történt.

A színház legelső padsorában egy tetőtől-talpig a legutolsó divat szerint öltözött ur foglalt helyet s hatalmas színházi messzelátón át nagy érdeklődéssel kísérte az előadást. Nem is vette észre, amikor egy sokkal szerényebben öltözött úriember ült melléje. Egyszerre, amikor a színpadon éppen a legérdekesebb mutatványok köztörték le a közönség figyelmét, a később érkezett ur hirtelen odahajolt szomszédjához, megragadta két kezét s a következő pillanatban az előkelő idegen meg volt kötözve. A színházi messzelátó nagy csörömpölve kihullott a kezéből s az elegáns ur fölugorva, hangosan tiltakozott a váratlan támadás ellen, de csakhamar elsöndesedett, amikor megjutta, hogy kellemetlen szomszédja detektív, s a törvény nevében követte el az erőszakot. Az incidens természetesen nagy föltűnést keltett s ezer kíváncsi szem méregette az előkelő idegent, amikor a detektívtől kísérve, összekötözött kézzel vonult ki a nézőtérről.

A rendőrségen azután, miután látta, hogy minden tagadás hiábavaló, bevallotta, hogy *Jakoby Gyula* fegyházasított kereskedő, aki hónapokon át a legkülönbözőbb szédelgéseket követte el Berlinben és Lipcseben. Mindenütt a legelegánsabban öltözve jelent meg, vakító fehér vagy sárga gamászlival, úgy, hogy a becsapott emberek csak gamászlis szédelgőnek nevezték. A fehér gamásli volt a legfőbb ismertető jele és az lett később az árulója is.

Berlinben a legtöbb szédelgést úgy követte el, hogy fölkereste a zene- és énektanárnőket azzal az ürüggyel, hogy *Bloch* milliomos frankfurti bankár keres a gyermekei mellé zene-tanárnőt s nekik ajánlja föl a fényes állást. Egy-egy őrizetlen pillanatban azután elemelt mindent, ami a kezéig akadt, főképen készpénzt és ékszert. Berlinben egy alkalommal csaknem rajtavesztett amikor egy zongoratanárnőnek, aki az előkelő ur látogatása közben egy pillanatra elhagyta a szobát, ellopta aranyóráját. A zongoratanárnő azonnal észrevette az óra hiányát és lármat csapott, úgy hogy a cilinderes, előkelő vendégnek futva kellett menekülnie, de sikerült eltűnnie.

Ekkor már nem mert Berlinben maradni s Lipcsebe tette át működése helyét, ahol hasonló módon szélhámoskodott. Így fölkeresett egy előkelő karmestert azzal, hogy egy hangversenykörútra akarja megnyerni. A karmester hivatkozott arra, hogy szerződése köti, mire az előkelő vendég könnyedén megjegyezte, hogy ez nem baj, majd megfizeti ő a pónalét. A karmester azonban azt felelte, hogy szavát nem szegheti meg, mire az idegen engedelmet kért, hogy a karmester íróasztalánál írasson egy rövid levelet bátyjának, amelyben értesíti a karmester elhatározásáról. Levélírás közben azután ellopta a karmester gyémántos gyűrűjét.

Ez volt az utolsó szédelgése, mert a karmester följelentésére a rendőrség megállapította a gamászlis szédelgő szállóbeli lakását. Mint-hogy pedig a szálló portásától a rendőrség megtudta, hogy a vendég estére a *Kristály palotába* rendelt jegyet, egy detektívet küldöttek ki, aki ott letartóztatta a szédelgőt.

Bizalmi férfiak —

bizalom nélkül.

— Becsapott nagykereskedők. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 27.

Vásári kereskedő volt *Frankovszky János*. Fővárosi kézműáru-cégektől vásárolta az áruát, amelyet Marosludásra vitt. Innen járt kocsin a környékbeli vásárookra. Becsületes, jóra való kereskedő volt *Frankovszky*, akinek a fővárosi kereskedők szívesen hitelleztek. Áprilisban az erőteljes, egészséges ember váratlanul meghalt. A budapesti Hitelezői Védegyelet vállalta el, az özvegy kérésére, az áruraktár rendezését. Egy szakértőt, *Blau Szigfrid* ügynököt küldte le a védegyelet az áruraktár és a könyvkezelés átvizsgálására.

A szakértő megállapította, hogy a harminchéromezer korona passzív fedezésére ugyanannyit érő áruraktár maradt meg, amelyet en bloc huszonhatezer koronáért lehet eladni. Három megbízottat küldtek ki az érdekelte cégek. *Eppinger Lázár és Fiai cég* Szegő Jenő cégvezetőt, a *Kanitz Ignéc és Fiai cég* *Pressburger Károly* utazót és a *Füxl és Tauber cég* egyik baltagját, *Füxl Vilmost* küldte le Marosludásra a megmaradt áruk értékesítésére. Tizenegyezer koronáért adták el a megbízottak az árukat *Tolokán Miklós* kereskedőnek.

A Hitelezői Védegyelet gyanusnak találta az eladást és érdeklődni kezdett a történetek iránt. Megtudták, hogy a megbízottak nem a legkorrektebben jártak el és ezért feljelentést tettek a rendőrségnél a megbízottak ellen. Most folyik a vizsgálat, amelyet *Czövek Sándor* rendőrfogalmazó vezet. Feljelentést tettek még az *Eppinger Lázár és Fiai cég* is. A rendőrség most a tanukat hallgatja ki, egy detektív pedig Marosludason nyomoz.

GYÁSZROVAT.

Zichy Nándor gróf temetése. Zichy Nándor grótot, a kinek haláláról a lapok már megemlékeztek, ma délelőtt temették el *Adonyban*. Délelőtt tizenegy órakor kezdődött a kegyuri templomban az ünnepies gyászmise, amelyet *Próhászka Ottokár dr.* megyéspüspök pontifikált nagy segédlettel. A templomot teljesen megtöltötte a gyászolók sokasága. A szentélyt a papság részére, az oldalhajókat és az oratóriumokat pedig a különféle küldöttségek számára tartották fenn, míg a család a koporsó mellett lévő oldalhajóban foglalt helyet. A gyászmise után *Próhászka püspök* *Liberát* mondott, mely után a koporsót kivitték a templom előtt elhelyezett *Szent Mihály-lovára* és azután a község lakosai fölvaltva vitték váliukon egészen a temetőig. A menetet az elhunyt főúr öreg szolgálója nyitotta meg, kezében a keresztrel. Utána haladtak a különféle egyesületek küldöttségei, az iskolatestvérek vezetése alatt álló énekkar és a szertartást végző papság. — A szertartást *Csernoch János dr.* kalocsai érsek végezte a *Radnai Farkas* besztercebányai és *Balás Lajos* rozsnyói megyés püspökökből, valamint a kegyurasági templomok lelkészeiből alakult segédlettel. A magyar katolikus világ nevében *Próhászka Ottokár dr.* székesfehérvári megyéspüspök bucsuzott el magas szárnyalásu beszéddel a nagy halottól. A néppárt nevében *Melnár János* prelátnak, országgyűlési képviselő bucsuztatta a halottat.

HIREK.

Színésznő volt . . .

— Egy család drámája. —
(Saját tudósítónktól)

Kolozsvár, december 27.

Szenvedésekben gazdag, elhibázott élettől váltott meg egy szerencsétlen kolozsvári asszonyt a halál. T. L.-né a legborzalmasabb szükségben és az emberi részvétet megindító elhagyatottságban élt, — ha ugyan életnek lehet pária-létezését nevezni — két kis gyermekével a Tordai-ut 31 ik szám alatt lakott olyan visszariasztó szobában, melyet csak a legsötétebb nyomor bérelhet magának. T. L.-né nevét azért nem adjuk át teljesen a nyilvánosságnak, mert nem akarjuk átvenni a társadalmi bíró szerepét és különválasztani a férje felett egy asszonyi sors könyekig megható tragikumáért nem akarunk pálcát törni.

Egyszerűen és azzal a kötelességszerű emberi érzéssel, mely nem haladhat el őszinte részvét nélkül azok mellett, kiknek az életből csak a legszivbemarkolóbb nyomorúságok jutottak osztályrészül, regisztráljuk az eseményt. T. L.-né valamikor színésznő volt, de a betegségek az utóbbi években úgy megtámadták fizikumát, hogy szánalomra méltó roncs lett belőle. Varrásból és irgalomkenyérből tengette két gyermekével együtt az életét. Férje, kiben a sorsüldözött család támasztékot amugy sem talált, ezelőtt három hónappal elvált tőle és ettől az időtől kezdve még egy idegennél is közbösebbé vált volt felesége és gyermekei nyomora iránt.

Az egyik gyermek egy pár héttel ezelőtt meghalt a most már csak ketten szenvedtek, fáztak, éheztek. Előre látható volt, hogy a beteg anya hamarosan követni fogja gyermekét. Blumenfeld Sándor dr. ugyan pusztá könyörületből kezelte egészen haláláig, de tudvalevőleg az életbenmaradáshoz még egyebek is szükségesegek a patikai szereknél. Tegnap reggel a szegény asszony megérezte, hogy végórája közeleg és míg hét éves gyermeke lágy kenyérről, meleg ruháról szótt színes álmokat, lezállt az ágyról, letérdelt és imádkozni kezdett. Ebben az állapotban ragadta el a halál.

Összekulcsolt kezekkel, térdelő helyzetben, arccal az ágy szélére dülve, holtan találta anyját a felébredő gyermek. Egy darabig sirva keltegette, de látva, hogy legkönyörgőbb szavaira rá sem hallgat, a gyermek megérezte a halál közelségét, kifutott az udvarra a szokogva kiáltotta:

— Meghalt a mamám, meghalt a mamám!

A házbeliék a nyomortanyára berohantak, hogy saját szemükkel győződjenek meg a gyermek állításáról. Azután átvette szerepét a hatóság. Kiszállt egy tiszt orvos és egy rendőrfogalmazó gyakornok, akik hivatalosan is konstatálták a halált. A boncolást mellőzték. Az árva gyermeket egyelőre a szomszédok vették gondozásuk alá.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Változékony idő várható, helyenkint csapadékkal és lényegtelen hőváltozással. — A hőmérséklet déli tizenkét órakor 4 Celsius fok.

— A király állapota. Bécsből jelentik: Az utóbbi hetekben többször igyekeztek a királyt rábírní arra, hogy Délvidéken időljön, de a király azt mondta, hogy minden nap annyi a dolga, hogy nem is gondolhat utazásra. Őfelsége abba sem akart beleegyezni, hogy a Memmeringen töltsön néhány hetet a azt fe-

lelte, hogy sehol sem érzi magát oly jól, mint Bécsben és Schönbrunnban, már sok apró bajon esett túl a nincs ideje, hogy — mint magát kifejezte — oly smarni miatt, amilyen a mostani betegsége, vidékre menjen.

Bécsből jelentik: Hogy az uralkodó egészségét kimélik és ne legyen kitéve újabb meghülés veszélyének az idén szokásos ujévi üdvözlő beszédek elmaradnak.

— A kisjenői vadászatok. Kisjenőről jelentik: Ma kezdődtek meg az udvari vadászatok Kisjenő környékén. József főherceg, Augustus főhercegnő, Konrad és Lipót bajor hercegek, Libits Adolf udvari tanácsos, Keltz Gyula kamarás, Vecsey Miklós báró, Fábry Sándor dr., az Acsev. vezérigazgatója, Vásárhelyi földbírtokos és Csukay Gyula főszolgabíró vesznek részt a vadászatokon. Ma Somoson voltak, holnap Ágyán és pénteken az Augustus-majornban lesznek a vadászatok.

— Kinevezések a minisztériumokban. A király a miniszterségek előterjesztésére Barczy István miniszteri segédtitkár miniszteri titkárrá nevezte ki, továbbá a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Szomjas Lajos miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost miniszteri tanácsossá, Vladisits István és Kés Jenő miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárokat miniszteri osztálytanácsosokká, Felmér János és Kenedits Ferenc miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárokat miniszteri titkárrá nevezte ki.

— Összeesküvés a bolgár király ellen. Szófiából jelentik: Az itteni rendőrség ma letartóztatott egy Erasejev nevű orosz anarchistát, aki a múlt évben a király élete ellen összeesküvést szőtt. A letartóztatással kapcsolatban nyugtalanító hírek terjedtek el nemcsak Bulgáriában, hanem a külföldön is. A rendőrség nem látja biztonságban Ferdinánd király életét és ezért általános razzist tartott, amely alkalommal több gyanús egyént letartóztatott. Felülő volt, hogy a múlt héten, amikor a király a francia színtársulat előadását nézte végig, az utvonalon amerre kocsija elment a katonaság állott sorfalat. Ugyancsak az utóbbi időben szaporították a király testőrségét is.

— A panamákkal vádolt volt miniszter. Bécsből jelentik: Weiskirchner volt kereskedelemügyi miniszter ma válaszolt azokra a támadásokra, amelyek őt a Reichsrat múlt heti ülésén érték. Weiskirchner válaszában kijelenti, hogy az említett részvények megszerzését a pénzügyminiszterrel egyetértőleg határozták el és pedig egyhangú minisztertanács alapján, úgy hogy nemcsak ő rá, hanem a kabinet összes tagjaira hármlana a vád, ha az csakugyan alapos lenne. Nyugodt lelkiismerettel veszi a nyilvánosság elé az ügyet és a bíróság előtt is be fogja bizonyítani, hogy hivatalában soha visszaélést nem követett el.

— Házasságok. A következő családi értesítést kaptuk: mácsai Csernovics Diodor dr. miniszteri tanácsos, állami jószágigazgató és neje kádári báró Duka Olga örömmel jelentik leányuknak, mácsai Csernovics Gabriellának felsőpulyai Madarász Pál szabadságot állományu cs. és kir. huszárhadnagygyal, felsőpulyai Madarász Elemér belügyminiszteri tanácsos és néhai neje fonyódi Fonyó Irma fiával folyó évi december hó 30 án történendő házasságkötését. Arad, 1911. december hó. Ugyanilyen jelentést adtak ki a völégény szülei is.

Karácsony masnapján házasságot kötött Aradon Gruner Henrik szabadhelyi kereskedő Adler Samu leányával Lórikával.

— Orvosi kinevezés. Budapestről írják, hogy egy aradi kiváló talentumu szigorló orvost, Török Frigyeszt kinevezték a Schwartzfeld európai hírű budapesti szanatóriumba és elmeegógyintézetbe segédorvosnak Konrad Jenő miniszteri tanácsos, egyetemi magántanár mellé.

— A karácsonyi lapok versenye az idén is szép eredményt szült. A fővárosi újságok ép úgy, mint a vidéki nagyobb lapok nemes szellemi versenyre keltek, hogy melyik hódítsa meg jobban a közönséget. A lapok természetesen horribilis oldalszámukkal is dokumentálni akarták tartalmasságukat. Volt olyan nagy lapja is a fővárosnak, amely csak két részletben tudta szállítani a karácsonyi számot. De ennek a nagyságnak megfelelően a lap egyes számának árát háromszorosan emelte föl. Magyarország nagyobb lapjainak díszrendő vételkedésében az Aradi Közlöny a hetedik helyen állott ez idén. Laspunk terjedelmével a tartalmával, most is, mint már annyiszor, számos budapesti nagy újságnak eléje kerültünk, amint azt a karácsonyi lapok oldal szerint való alábbi kimutatása is bizonyítja.

Az Újság	288
Budapesti Hírlap	282
Pesti Hírlap	192
Pester Lilloyd	156
Magyar Hírlap	152
Pesti Napló	148
Egyetértés	144
Aradi Közlöny	144
Független Magyarország	128
Budapester Presse	128
Magyarország	112
Arad és Vidéke	112
Népszava	104
Függetlenség	104
Pécsi Napló	96
Délmagyarország (Szeged)	92
Temesvári Hírlap	68
Budapesti Napló	64
Szegedi Napló	48
Debreceni Nagy Újság	48
Szabadság (Nagyvárad)	40
Újság (Kolozsvár)	36

— A megvádolt szocialista párttitkár. Vasárnapi lapunkban megírtuk, hogy a szocialdemokrata párt Aradon kerületi gyűlést fog tartani. A gyűlést tegnap meg is tartották a programszerűen szóba hozták azokat a vádak, melyeket a Munkás-Ötthon építésével kapcsolatban Varga Ferenc párttitkár ellen hangoztattak. Rády Sándor, a központi pártvezetőség kiküldötté felemeltette, hogy egyik helyi lap szerint Varga Ferenc párttitkár a választások idején 10,000 koronát vett át az aradi munkapárt vezetőségétől azért, hogy a szocialisták ne foglaljanak állást Tisza ellen. A lap szerint az összeget a munkapárt a Munkás-Ötthon építési alapja javára adományozta, de Varga a 10,000 koronát a saját ökljaira használta fel. Több felszólalás hangzott el a tárgy körül, amelyek között voltak Vargát támadók is, végül egyhangú határozattal kimondották, hogy Varga indítson a támadó cikk szerzője ellen sajtópárt. Szocialista körökben a cikk állításait tarthatatlannak mondják. Varga Ferenc annak a kijelentésére kért föl bennünket, hogy a határozat értelmében haladéktalanul megindítja a sajtópárt a támadó lap ellen.

— Tömeges mérgezés a hajléktalanok menedékhelyén. Berlinből jelentik: A hajléktalanok menedékházában tegnap husz ember alig egy-két óra alatt mérgezés tünete között megbetegedett. A mérgezést romlott füstölt hal okozta. A betegek közül még az éjjel folyamán tizenheten meghaltak. A betegek azt mondták, hogy tegnap délelőtt a menedékház közelében lévő halkereskedésben vásárolták a halat, a melytől megbetegedtek. A rendőrség vizsgálatot indított.

— Nincs kedvezmény a telefonon. A város több tisztviselője, akiknek a városházával különösen a rendőrséggel és tűzoltósággal ugyszólván állandó összeköttetésben kell lenniök, a posta igazgatóságától eddig kedvezményes áron kapta lakásában a telefont. Kádár Ötön az aradi posta helyettes főnöke ma arról értesítette a várost, hogy január 1-től kezdve a postakincstár többé nem adja magánlakásokban felszerelt állomásokra az ötven százalékos bérlői kedvezményt.

— Eljegyzés. Oneszkú Zsófia és Katkó István jegyesek.

Alein Arthur aradi kereskedő, eljegyezte Kraut Ignác temesvári kereskedő szereltemléltő leányát Eruskát

— Ellopott takarékönyv. Régen elkerült a szülői háztól E. K. volt pankotai polgár, ki jelenleg Romániában gazdálkodik. Szorgalmas munkájának eredményét rendszerint Pankotán lakó édes anyjának küldi, ki azt a pankotai gazdasági iparban helyezi el. A napokban E. édes anyjának látogatására Pankotára érkezett, amikor is üzleti céljaira betétéből egy nagyobb összeget akart kivenni. Óriási volt a meglepetése, amikor édes anyja által előadott betétkönyvből látta, hogy valaki abból már ezerkétszáz koronát kivett. Nam sok találgatás kellett, hogy ki volt a tettes. E. azonnal B. Gy. nevű sógorára gyanakodott, ki már számtalan esetben károsította meg szélhámoskodásaival a családot. A sógor tényleg volt két héttel ezelőtt látogatásban Pankotán és egy őrizetlen pillanatban kifizetette a gyanútlan anyós szekrényét, kivette a betétkönyvet, a takarékból felvette az ezerkétszáz koronát, hazaérve visszahelyezte a betétkönyvet és mintha mi sem történt volna, szívélyes bucsút vett anyósától és hazautazott Miskolcra. Ugy látszik azonban, hogy a pénz nem volt elegendő, mert Miskolcra néhány nap múlva egy táviratot mentett anyósához E. K. nevében, kérve, hogy táviratilag ezernyolcszáz koronát küldjön azonnal poste restante. Az anya élve a gyanúporral nem tudta elképzelni, hogy fia Miskolcson tartózkodik, nem küldte el az összeget. A károsult bevallása szerint már nagyon sok esetben követelt el velük sógora különböző természetű szélhámoskodást. Eddig futni engedte, most azonban megtette ellene a feljelentést s így a sógor hurokra kerül.

— Őrült az utcán. Budapestről jelentik: Ma délután öt órakor a Petőfi-téren a járókelők egy meztelen embert pillantottak meg, ki a földön hasra fektült, kezeit összekulcsolta és folyton azt kiabálta „Én vagyok a Jézus! Én vagyok a Megváltó!” Nagy csoportosulás képződött körülötte, míg végre egy rendőr előkerült valahonnan, aki szép szerével igyekezett rábeszélni, hogy kövesse. Az őrült azonban rásem hederített és most már azt kiabálta, hogy ő *Haller József gróf*. Végre aztán nagynehezen sikerült egy kocsiba beültetni és a rendőrségre vitték, ahol megállapították, hogy *Heisler Farkas* miskolci kereskedő az illető s mint közveszélyes őrültet a lipótmezei tébolydába szállították.

— Ingusz I. és Fla könyv- és papirkereskedése csak a Weitzer János-utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árultja. Imakönyvek román. kat. evangélikus és ev. ref. szállított árban. 6071

— Merénylet a feleség ellen. Budapestről jelentik: *Skultiti János* gazdasz, aki jelenleg a pécsi gyalogezrednél szolgálja katonaságát, még tavaly, midőn *Berchtold Lipótnak* nógrádi birtokán volt alkalmazva, beleszeretett egy ottani paraszt leányba *Nagy Erzsébetbe*, akit később feleségül is vett. Most, hogy a férjnek be kellett rukkolni, a fiatal asszony Pestre költözött és közös háztartásra lépett egy másik férfival. A karácsonyi ünnepek alkalmával *Skultiti* felkereste feleségét és midőn meghalotta, hogy az idegen férfival él együtt, bajnottjával leszúrta az asszonyt.

— Az ujévi ünnep közeledtével ajánljuk a fényképekvel szíves figyelmébe modernül berendezett fényirdánkat, ahol minden kivitelű egyes és családi képeket a legizélesebben és leggyorsabban elkészítünk. Megrendelünk emlékül egy saját fényképükkel ellátott izléses fényképtartó naptárt kapnak ajándékkul. *Stojkovits és Békés Szabadság-tér 16. sz.*

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 24—27-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: *Lingurár Illés* napszámossal *Anna* nevű leánya. Csülög *Pálnak* *Juliska* nevű leánya. *Kuzmanov János* fuvarosnak *István* nevű fia. *Pajer Lajos* asztalosnak *Miklós* nevű fia. *Földes Lipót* polgári tanárnak *Gyula* nevű fia. *Kos Miklós* cserepezőnek *Róza* nevű leánya. *Drida Tivadar* napszámossal *Klári* nevű leánya. *Ruttkay Ágoston* levélhordónak *Mária* nevű leánya. *Kertész István* bérkocsisnak *Ilona* nevű leánya. *Szokoly Sándor* gyógyszerértulajdonosnak *Aranka* nevű leánya. Meghalt: *Mikolai Samu* 79 éves magánzó. *Salacz István* 2 éves fia. *Bugariu Flóra* 2 éves leány. *Popeszkú József* 4 éves fia. *Steiner Magdolna* 14 hónapos leány. *Bányai Erzsébet* 3 hónapos leány. *Figus Irén* 14 éves leány. *Kasziba Lajos* 33 éves kocsis. *Aradán György* 55 éves napszámossal. *Panyiczki Albertné* 39 éves cipész neje. *Szabadszállási Margit* 2 éves leány. *Opre Zsófia* 11 éves leány. *Özv. Till Lőréné* 82 éves magánzó. *Argyelán Ilona* 5 hónapos leány. *Terék Klára* 21 éves női szabósegéd *Valent Mátyas* 61 éves napszámossal. Házasságot kötött: *Heidrich József* műszerész *Zavadovits Paulával*. *Mikoreson Gyula* asztalos *Zaharicz Mária*val. *Román Vazul* asztalos *Pártos Amáliával*. *Grüner Henrik* szatócs *Adler Laurával*. *Bugariu József* szerelő *Lime Agnessel*, *Hartner József* betűszedő *Lomberger Jozefával*. *Schustermann Győző* utazó *Löwinger Idával*.

— Páratlan ujévi alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árultja *Weinberger Ferenc* ékszerész *Arad, Andrássy-tér 20.* (*Fischer Eliz-palota*) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstmű raktárát. Telefon 439. Egyben felhívjuk a közönség b. figyelmét lapunk mai számában megjelent hirdetésére. 6029

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortírozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő ujévi kiállítását, hol óriási választék van a legizélesebb disztárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képeretekben legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. *Fischer Mór* üveg, porcellán, lámpa és disztárgy kereskedés, *Andrássy-tér 20.* Városi és megyei telefon 568. sz. 5928

— Szolid árak vannak *Igaz Sándor* ékszerüzletében *Arad, Andrássy-tér, Minorita-palota.* Telefon 821.

— Egy *Kárpáti-féle* fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle fejfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárában *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— *Szamosy Elsa* nyilatkozata. Kedves Doktor ur! A „*Havasí Gyopár Crém*”-jét már réggen használom! E kitűnő toilleto crém a legelsőrendű és jóval drágább külföldi szerelnél sokkal jobb és hatásosabb! *Szamosy Elza* a m. kir. opera művésznője. 5098

— *Karácsonyról* vissza maradt női bőr és selyem táskák mélyen szállított árban lesznek eladva *Hegedűs Gyula*, kefe, pipere, illatszer és bórdisztárgy kereskedésében *Arad, Andrássy-tér 15.* 6438

— Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodai cikkek, mindenféle papíráruk nagy készlete. Az összes könyv- és hangjegyvudonosságok raktáron. Nagyválasztékú könyv- és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsönző intézet. *Névjegyek és egyéb nyomtatványok* készítése *Kerpel Izsónál*, *Aradon.* Telefon 385. 4871

— *Divatós névjegyek Kerpelnél.* 4871

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (*Vidékre 2 korona 40 f.-ért*) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe *Kerpel Izsó kölcsönző-intézete* helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— Báll, estélyi cipők, minden formában és minőségben, igen olcsón beszerezhetők a *Moskovits-cipőgyár* raktárában. Ugyanott valódi sárcipők és hócipők óriási választékban.

Körömápoló készletek

(Manicure készlet.)

3611

Egyszerű kivitelű a legfinomabb kivitelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébenfa, gyöngyház, teknő és ezüst eszközökkel 5.— kor-tól 80.— kor-ig, továbbá

finom illatszer, fésű és kefe készletek 4—K-től 50—K-ig

Igen nagy választékban

Házu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

TÁRKASÁGOK.

(A legfontosabb kérdés.) Egy aradi orvos növendék szigorlatozásáról beszéltek a veseasztalnál. Az illető arról nevezetes, hogy mindennél a világon jobban szereti a pénzt.

— A barátunk — mondotta a vesélő — szorgalmasan hallgatott minden kérdésre. Hiába volt a sugás, már biztos volt, hogy az ipse elbukik. Végre egy könnyű kérdést adott fel neki a „nagyaságos ur.”

— Hát mondja meg legalább azt, — kérdezte — hogy mi iránt érdeklődik először a betegnél?

— Barátunknak felragyogott a szeme, gyorsan kész volt a felelettel:

— A betegnél nagyaságos uram legelőször vagyoni viszonyai iránt érdeklődöm.

— Tisztán az egyetemi tanárok rosszmájúságára mutat, hogy barátunk a pompás felelet dacára is elbukott.

(Sulyos feladat.) A kávéházi törzsasztaloknak van egy hirhedt tagja, aki elől mindenki rémülten menekszik. A rettenetes ember minden tekintet és kimélet nélkül mondja egymás után gyilkos szó és egyéb viceit. Karácsony napján a kiméletlen élcélőt meg akarták egy vice miatt lincselni. Ugyanis a legburgóbb pletykázás körsben elkezdett sopánkodni:

— Könnyű nektek, tinéktek most uncos semmi dolgotok, nyugodtan beszélgethettek, örülhettek az ünnepnek!

Legcélszerűbb ujévi ajándékok

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövött-áru üzletben kaphatók

5061

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Telefon 642. szám.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj divatüzlet varrodával

egybekötve

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli piacon szerzett bő ismeretségünk folytán egy divatárú üzletet női kosztüm és fehérnemű varrodával egybekötve nyitottunk. — Elvállalunk női kosztümök, pongyolák, bluzok, női fehérneműk, gyermekruhák gyors és pontos elkészítését. Nagy választék női angol kosztüm szövetekben. 5729

Maradék szövetek félárban.

Kiváló tisztelettel

Mészáros Testvérek.

URANIA

színház.

(Máró Simonov-utca 1. szám, Szabadtság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1911. december 28.

1. A szétugrasztott játékbárlang. Kacagató. — 2. Bohó mint orvos. Dráma. — 3. Kedélyes ur szolgálja. Kacagató. — 4. Hollandia. Természet után. — 5. Tolvaj a szekrényben Humoros.
6. Judás. Bibliai dráma 2 felvonásban. 1200 méter. Sláger kép.

Előadások a n. 1/8 órától kezdve este 11 óráig

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Az előadások tartama 2 óra.

Utolso előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZÍNHÁZ

sz. Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Országos Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma csütörtökön, 1911. december 28-án:

1. Vidám automobil utazás. Humoros. — 2. Götterna Stockholm mellett. Gyönyörű természeti kép. — 3. Egy makrancos megezelődése. Mulattató.
4. Két világrészben. Szenzációs katonai tárgyú dráma 2 felvonásban.
5. Károlyka zsebtűzijátéka. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 1/8 órától folytatódva este 11-ig tartanak.

Helyárak: Pályák tiszteletként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ik hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatar. — Búfeta.

NYILTTÉR.*

Krausz Ede

borosjenői lakos nejének temetése után pár órával csillapíthatatlan szívfájdalmában hirtelen elhunyt. Mindazon rokonokat és ismerősöket, kik tévedésből értesítést nem kaptak, ez uton tudatjuk pótolhatatlan vesztességünkről.

A lesújtott család, Krausz Ede gyermekei.

7130

— Na és te talán privát szorgalomból be-mész a hivatalba szent karácsony napján?

— Azt nem!

— Hát akkor mit sopánkods?

— Mert rám még egy roppant súlyos feladat vár!

— És mi az?

— Haza kell még vinnem két budapesti lap karácsonyi számát!

(A kitűnő könyv.) A karácsonyi vásár epizódjaiból való ez a kis jelenet.

Tegnap belép egy játékkereskedésbe egy öreg ur.

— Mivel szolgálhatok? — kérdezte a segéd.

— Kérek egy elszakíthatatlan képes könyvet.

A segéd felismerte a jó arcu öreg bácsit, mert csak tegnap adott el neki ugyancsak egy elszakíthatatlan képes könyvet. Meg is kérdi:

— Elszakíthatatlan képes könyvet? Olyat, amelyet tegnap tetszett venni?

— Igen — felelte az öreg ur — a tegnapit már elszakította az unokám.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A miniszter és egy aradi fésűárú. A kereskedelmi miniszter a kisipar védelme címén eltiltotta Müller József aradi fésűkészítőt a piaci árusítástól és utasította a hatóságot arra, ha engedélyt adott volna Müllernek, hogy áruját a heti piacra kivigye, azonnal vonja meg. Müller a rendelet leérkezése után újabb kérvénnyel járult a miniszter elé és családi viszonyaira, továbbá anyagi helyzetére hivatkozva, kérte az ekzsztenciáját fenyegető rendelet megváltoztatását. Beöthy László kereskedelmi miniszter helyt adott az aradi iparos kérelmének és kivételesen engedélyt adott arra, hogy Müller fésűs iparcikkeket árusíthasson, de kijelentette, hogy ez az engedély töle visszavonható.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

11 óráig zárva.

Budapest, december 27.

Készáru.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínaiat korlátolt, vételre nincs, 3 ezer mm. 5 fillérral olcsóbb. Az árak 50 köbcentimétert számítva:

Hafaridó.

	Déli szariat	2 órai szariat
Busa 1912. áprilist	11.71-11.72	11.70-11.75
Rozs 1912. áprilist	10.27-10.28	10.24-10.26
Fenger 1912. májusi	8.52-8.53	8.51-8.52
Zab 1912. áprilist	9.69-9.69	9.68-9.67

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1911. december hó 28-án

C) Bérletszűnet.

C) Bérletszűnet.

Kocián és Eisner nagy hangversenye.

I. RÉSZ.

1. Lalo Edward de Symphonie espagnol Kocián.
2. Glück Brahms Gavotta Eisner, Bach Saint-Géne Bourre Eisner.
3. Bach Andante Preludió Kocián.

II. Rész.

A két öreg.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Pásztor Árpád.

Személyek: Az apa Várnay Jenő. Az anya Benkóné, Rózsi H. Hamath Józsa. Kálmán Delli Lajos. Cselédleány Rozsnyói Ilonka. Történik egy falun, december hóban.

III. Rész.

1. Kocián Tavaszi himnus Kocián, Goldmark Andante sostenuto Kocián, Hubay Zephir Kocián.
2. Liszt Etude des dur és magyar rapsodia XIII. Eisner.
3. Wioniaowski Faust fantázia Kocián.

Kezdete este 1/8 órakor.

KÁVÉ TEA RUM

legjobb és legolcsóbban kaphatók az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA

BEHOZATALNÁL 3804

ARAD, Andrássy-tér 20. sz. a.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. Z. Rossz vers.

L. K. Ne folytassa.

I. G. Ilyen súlyos dolgot rég nem olvastunk.

SALAMANDER

cipők elárúsítása.

Oriási választék

valódi amerikai

VADASZ - CZIPÓKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételárunk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. viselhet. Luxus kivétel 20 . 50 .

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruház.

1910

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba
Lutner Márton-utca 1. sz. a., esze-
leg azonnal is átvehető. 5148

Egy 40 év óta fennálló

kovácsipari műhely kiadó, ugyan-
csak a szerszám eladó, Scheer,
Rákóczi-u. 16. sz. 7061

Szatmáriszlet

jó forgalmu, hol engedélyek is
vannak, azonnali átadó. Mészáros,
vagy hentesnek igen alkalmas.
Bővebbet Körösvölgyi Pálunkarak-
tárnál Andrassy-tér 5. Telefon 651.
7085

Aradmegyében,

román községben, egy jó forgalmu
üzlet engedélyekkel, házzal együtt
elhalálozás miatt eladó. Cim a ki-
adóhivatalban. 7111

Csillárok,
Villamos felszerelést

legolcsóbban

Diamant-nál

Ab. 61 Péter-utca 2. (szatmári)

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weltzer János-utca 2. száma.
Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb
árakon. — Raktáron tartok 50 da-
rab használt kerékpárt 50 koroná-
tól feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszerő javító-műhely.

A Dunántul

nagyobb városában teljesen egye-
műl álló, nagy

mulató, kávéház
és szálloda,

morgófénykép előadásokra beren-
dezett nagy teremmel, kerthelyiséggel
és 9 vendégszobával, a város
központjában bérbeadó. Cim a ki-
adóhivatalban megtudható. 6717

Jó egészségének

fontosságára használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-
nőlküli gyomor tisztító házi szer.
Ize édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 480. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPATI JÁNOS

gyógyszertárban 4575

ARAD, BÓROS BÉNYI-TÉR.

Bérbe adandó

Aradon, a Beresényi-utca 6. sz.
alatt egy

emeletes magtár

és ugyancsak Aradon, Szent Pál-
utca 7. sz. a. egy

istálló és kocsiszin

1912. február hó 1-től kezdődőleg.
Bérbevenni hajlandók ezen aradi
helyiségeket megtekinthetik, ha a
Szt. Pál-utca 7. sz. a. lakó ház-
mesternél jelentkeznek. Továbbá
Lippán egy

tetőcserép és fali téglagyár

eladó esetleg bérbeadandó.
Ugyancsak Lippán bérbeadandó
egy a gabonapiacra levő

magtár

valamint a gonapiacra már 50 év
óta állandóan üzletnek használt
egy nagyobb és egy kisebb

üzlethelyiség.

Ezen helyiségek azonnal bérbe ve-
hetők, csak a kisebb üzlethelyiség
nem, mert ennek bérlete 1912. feb-
ruár 1-én kezdődhet. Bővebb fel-
világosítást Grosz József fakeser-
kedő Lippán ad. 7122

1081—1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értel-
mében ezennel közzé teszi, hogy
az aradi kir. törvényszéknek 1911.
évi 9684. számú végzése követ-
keztében dr. Köpf János ügyvéd
által képviselt Aradhegyaljai Taka-
rékpénztárjára végrehajtást szen-
vedett ellen 3000 korona s jár.
erejéig 1911. évi június hó 3-án
foganatosított kielégítési végrehaj-
tás útján le- és felülfoglalt és 622
kor. 20 fillérre becsült következő
ingóságok, n. m.: fehérműek és
egyéb ingók nyilvános árverésen
eladatnak.

Mely árverésnek a máriaradnai
kir. járásbíróság 1911. évi V. 270/15.
számú végzése folytán 3000 kor.
tőkekövetelés, ennek 1911. évi apr.
hó 28. napjától járó 6% kamatai,
1/3% váltódíj és eddig összesen
838 korona 40 filléren bíróságra
már megállapított költségek ere-
jéig, Soborsinban, a 276. sz. ház-
nál leendő megtartására 1911. évi
december hó 30-ik napjának délelőtti
fél 10 órája határidőül kitzé-
tik és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881. évi LX. t.-c. 107.
és 108. §-ai értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legelőbbetigérőnek,
szükség esetén becsáron alul is el-
fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le és felül-
foglalták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értel-
mében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Máriaradna, 1911. évi dec.
hó 19. napján.

Tichy Árpád,

703.

kir. bir. végrehajtó.

Használt ólom
megvételre kerestetik

FOGÁK

es fogsorok, aranyhidak és koró-
nák ideálisan szépen. Rágásra
kitűnők, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Aradtalca
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Aradtalca Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.
4371

17050—16990. a. h. szám.

Hirdetmény.

Közzé tesszük, hogy az
1911. évre elkészített törvényható-
sági és községi adó kivetési lajstrom
I. évi december hó 25-től a város
adóhivatalnál 8 napi közszemlére
van kitéve.

Erről az adóköteleseket azzal
értesítjük, hogy netáni felszólalá-
sukat és pedig:

a) azon adózók, kik az illető
kivetési lajstromban tárgyalt adó-
nemmél már a múlt évben voltak
megróva, a lajstrom kitételének
napját.

b) azon adózók, kik a kivetési
lajstromban megállapított adóval
a kivetés évében első ízben rovat-
nak meg, adó tartozásukat az adó-
könyvecskébe történt bejegyzését
követő 15 nap alatt a városi adó-
hivatalnál előterjeszhetik.

Arad, 1911. évi december hó 22

A városi adóhivatal.

Biztosítom,
hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszer,
brillians és gyémánt ék-
szer vagy pontosan járó
zsebórát akar venni

ujévi ajándéku

ha elmegy az olcsó be-
vásárlási helyre a Forray-
utca

ZINNER

VILMOS 8102

ékszerész és óráshoz
akkor

Biztosítom,
hogy nem bánja meg

Újévre!

Névjegyek.

Pompás

ajándékok.

Gyönyörű

levélpapírok

és alkalmi tárgyak.

Remek szép

imakönyvek.

Képes

könyvek.

Mesés

könyvek.

a legújabb

Ifjúsági iratok

és ujévi levelező-lapok jutá-
nyosan szerezhetők be

Pichler Sándor,

könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Szabadság-t. 1.

Telefon 308.

5947

Benoid-Gyári Részvénytársaság.**MEGHIVÁS.**

A Benoid-Gyári Részvénytársaság 1911. évi december hó 30-án délután 4 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült vasutak üléstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

a t. részvényeseket meghívjuk.

A közgyűlésen csak azok a részvényesek szavazhatnak, kik a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 hónappal nevükre ártt és a folyó szelvényekkel ellátott részvényeiket (alapszab. 12. §.) folyó hó 27-ig bezárólag d. u. 5 óráig leteszik és pedig
 Aradon: a Benoid-Gyári Részvénytársaságnál;
 Aradon: az „Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár”-nál;
 Budapesten: a Benoid-Gyári Részvénytársaság irodájában (Rákóczi-ut 30.);
 Temesvárott: a Benoid-Gyári Részvénytársaság irodájában.

7127

Tárgysorozat:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
 2. Az igazgatóság jelentése arról, hogy az V. évi rendes közgyűlés által 400.000 koronában elhatározott részvénytőke-felemlés kellő aláírás és befizetés által biztosítva lett.

3. A 2. pont alatti jelentés és határozat folytán az alapszabályok 4. §-ának módosítása.

4. Az igazgatóság felhatalmazása az alapszabálymódosítás cégbejegyzetésére és a cégbiróság netán kívánt módosítások saját hatáskörében való foganatosítására.

7127

Arad, 1911. december 19.

Az igazgatóság.

Karácsonyfadiszek és
czukorkák
 nagy választékban kaphatók
Németh Imre
 cukorka különlegességi üzletében
 Andrassy-tér 20. és
 Forray utca 2. sz. a.
 Telefon 418.

713—1911. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. I. 968. számú végzése következtében dr. Szalay Károly ügyvéd által képviselt Fonciére pesti bizt. intézet javára 490 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1911. évi november hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kaptoló gabona tisztítóval és egy mérleg súlyokkal nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1911. évi V. 427/2 sz. végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1911. évi július hó 7. napjától járó 5%

kamatot, 1/8% váltódíj és eddig összesen 142 kor. 31 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szapári-Ligetén leendő megtartására 1911. évi december hó 30. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfogadják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn 1911. évi december hó 9. napján.

Balassa,
 árverési végrehajtó.

7120

Mindenkinek érdeke

hogy hol szerezzé be olcsón és jó minőségben a közelgő karácsonyi ünnepre cipőit, kalapját vagy más uridivat szükségletét, a köztudatban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forray-utcában az egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5 kor. Férfi zsevró bergst. 10 kor., gembos 12 kor. Női alkalmi félcipők már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy választék. 4011

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona

és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migrántól. 1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat. 1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszer-tárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengli-ház.)

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Részvényaláírási felhívás.

Az Aradmegyei Takarékpénztár 1911. évi december hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy részvénytőkéje 3375 db. 1912. évi január 1-től a régi részvényekkel egyenlően osztalékra jogosult 1000 korona névértékű új részvény kibocsájtása által 3,375.000 koronáról 6,750.000 koronára felemeltessék és hogy ezek az új részvények a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánltassanak.

Ezen határozat alapján a régi részvények birtokosainak a fentemlített 3375 db. részvényt a következő feltételek mellett ajánljuk fel átvételre:

1. A kibocsájtandó új részvényekre részvénybirtoka arányában részvényes tarthat igényt, mely igény az elővételi jog gyakorlásával biztosított. — Minden lebélyegzés végett bemutatandó egy régi részvény alapján egy új részvényre, egy régi részvény-utalvány alapján pedig egy fél részvénynek megfelelő részvény-utalványra gyakorolható az elővételi jog.

2. A részvények és részvény-utalványok, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél bemutatandók és azon körülmény, hogy az illető részvények vagy részvény-utalványok alapján az elővételi jog érvényesített, a részvények vagy részvény-utalványok lebélyegzése (Elővételi jog 1911. gyakorolva) állapítatik meg.

3. Az elővételi jog 1911. évi december hó 11-től kezdve 1911. évi december hó 28-ig bezárólag érvényesítendő. — Azon részvényes, ki elővételi jogát ezen határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

Az ilyen módon netalán fenmaradó részvényekre a kibocsájtási árfolyamon részvényesek jegyezhetnek elő, akik között e részvényeket az igazgatóság fogja általa megállapítandó arány és módok szerint felosztani.

4. Az átvételi árfolyam részvényenkint 2000 koronában (és 7 korona 50 fillér bélyegilleték) állapítatik meg.

5. A befizetések következő határidőkben teljesítendőek:

az elővételi jog gyakorlása alkalmával 7 korona 50 fillér bélyegilleték és

500 korona 1911. december 11-től 1911. december 28-ig, azután

500 „ 1912. január 28-ig,

500 „ 1912. február 28-ig,

500 „ 1912. március 28-ig és a befizetések után visszamenőleg 1912. január 1-ig

5% kamat.

A részvény-utalványokra ugyanezen határidőkben 5 korona bélyegilleték és a fenti összegek fele fizetendő.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők, ellenben minden az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat fizetendő.

Ha a befizetés folyó évi december 23-ig egyszerre történik, úgy az intézet a befizetés napjától december végéig 5% kamatot térít meg.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. Az ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1912. évi március 28-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban háromszor közzétételnek, 1912. évi április 30-án túl a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a tartalék-alap javára fordíthatnak s az igazgatóság feljogosított, hogy az ezeknek megfelelő részvényeket szabadkézből értékesítse.

7. Valamennyi részlet, valamint a bélyegilleték, kamatok és esetleges késedelmi kamatok lefizetése után az ideiglenes elismervények új részvényekkel, illetőleg részvényutalványokkal cserélhetnek fel az igazgatóság által közzéteendő időponttól kezdve.

8. Az új részvények és részvényutalványok 1912. január 1-től az üzleteredményben, 1912. április 1-től kezdve pedig a részvényeseket megillető összes egyéb jogokban a régi részvényekkel egyenlően vesznek részt.

Két részvényutalvány bármikor egy új részvényre cserélhető fel.

Arad, 1911. évi december hó 11-én.

Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága.